### **CODUL AERIAN din 18 martie 2020**

**EMITENT** • PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 222 din 19 martie 2020

Data intrării în vigoare 19-06-2020

Prezenta formă este valabilă începând cu data de 19-06-2020 până la data de 14-10-2021 Parlamentul României adoptă prezenta lege.

### Capitolul I Dispoziții generale

# Secţiunea 1 Domeniul de aplicare

#### **Articolul 1**

Prevederile prezentului cod aerian se aplică activităților aeronautice civile şi militare, precum şi persoanelor fizice, juridice sau entităților fără personalitate juridică care desfășoară în spațiul aerian național şi pe teritoriul României activități aeronautice sau alte activități care, prin natura lor, pot pune în pericol siguranța şi securitatea aviației.

#### **Articolul 2**

- (1) Activitățile aeronautice pe teritoriul României și în spațiul aerian național sunt reglementate prin prezentul cod aerian, reglementările europene aplicabile și, după caz, Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944, la care România a aderat prin Decretul nr. 194/1965, cu amendamentele ulterioare, denumită în continuare Convenția de la Chicago, tratatele internaționale la care România este parte, precum și prin alte acte normative în materie.
- (2) Aplicarea prezentului cod aerian se face fără a aduce atingere suveranității depline şi exclusive asupra spațiului aerian național, precum şi reglementărilor specifice referitoare la apărare, ordine şi securitate națională.

### Secţiunea a 2-a Termeni şi definiţii

- (1) În sensul prezentului cod aerian, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:
- 1. accident eveniment asociat cu operarea unei aeronave care, în cazul unei aeronave cu pilot la bord, are loc între momentul în care o persoană se îmbarcă la bordul acesteia cu intenţia de a efectua un zbor şi momentul în care toate persoanele aflate la bord sunt debarcate sau care, în cazul unei aeronave fără pilot la bord, are loc între momentul în care aeronava este gata de a se pune în mişcare în scopul efectuării unui zbor şi momentul în care aceasta intră în repaus la finalul zborului şi sistemul principal de propulsie este oprit, şi în cursul căruia:
  - a) o persoană este rănită grav sau mortal, ca urmare a faptului că:
  - (i) se afla în aeronavă, sau
  - (ii) a intrat în contact direct cu orice parte a aeronavei, inclusiv cu părți care s-au desprins din aceasta, sau
  - (iii) a fost expusă direct suflului reactoarelor, cu excepţia cazului în care rănile se datorează unor cauze naturale, sunt autoprovocate sau provocate de alte persoane sau când persoanele rănite sunt pasageri clandestini care se ascund în afara zonelor disponibile în mod normal pasagerilor şi echipajului, sau
  - (iv) a efectuat un salt cu paraşuta din aeronavă; sau
- b) aeronava suferă o avarie sau o defecțiune structurală care afectează caracteristicile de rezistență structurală, de performanță sau de zbor ale aeronavei și care, în mod normal, ar necesita reparații majore sau înlocuirea componentei afectate, cu excepția unei defecțiuni sau avarii la motor, atunci când avaria se limitează la un singur motor, inclusiv capota metalică sau accesoriile sale, la elice, extremitățile aripii, antene, sonde, senzori, pneuri, frâne, roți, carenaje, panouri, trapele trenului de aterizare, parbrize, învelișul aeronavei precum urme mici de lovituri sau perforații sau a unor avarii minore la palele rotorului principal, la palele de rotor de coadă, la trenul de aterizare, precum și a celor cauzate de grindină sau de impactul cu păsările, inclusiv perforațiile radomului; sau
- c) aeronava a dispărut sau este total inaccesibilă;
- 2. act de intervenţie ilicită act produs în mod ilicit, cu intenţie, constând în:
- a) violenţă împotriva uneia sau mai multor persoane la bordul unei aeronave la sol şi în zbor, dacă acel act poate să pericliteze siguranţa aeronavei respective;
- b) distrugere a unei aeronave în serviciu sau provocare de avarii unei astfel de aeronave, care o fac indisponibilă pentru zbor ori care îi pot periclita siguranța în zbor;

- c) amplasare sau favorizare a amplasării prin orice mijloace a unui dispozitiv ori a unei substanțe care poate distruge o aeronavă aflată în serviciu sau îi poate provoca avarii care să o facă indisponibilă pentru zbor ori care îi poate periclita siguranța în zbor;
- d) distrugere sau avariere a mijloacelor de navigație aeriană ori de intervenție în funcționarea lor, dacă un asemenea act poate periclita siguranța aeronavelor în zbor;
- e) comunicare intentionată a unor informații false, punând astfel în pericol siguranța unei aeronave în zbor;
- f) folosirea ilegală a oricărui dispozitiv, substanță sau armă pentru:
- (i) producerea unui act de violență împotriva uneia sau mai multor persoane, care provoacă rănirea gravă ori moartea acestora, pe un aeroport care deservește aviația civilă;
- (ii) distrugerea sau avarierea gravă a facilităților care aparțin aviației civile sau a aeronavelor care nu sunt în serviciu, dar se află pe acel aeroport, ori pentru întreruperea serviciilor aeroportului, dacă un asemenea act pune în pericol sau poate periclita siguranța aeroportului;
- 3. activități aeronautice civile totalitatea activităților legate de proiectarea, fabricația, certificarea, reparația, modificarea, întreţinerea şi operarea tehnicii aeronautice civile, de operarea aerodromurilor civile şi de serviciile de handling la sol, de serviciile civile de navigație aeriană şi de management al traficului aerian, de proiectarea procedurilor de zbor, de serviciile care constau în generarea şi prelucrarea de date, precum şi în formatarea şi furnizarea de date către traficul aerian general în scopul navigației aeriene, de pregătirea personalului aeronautic civil, precum şi a activităților aeronautice conexe acestora;
- 4. activități aeronautice militare totalitatea activităților legate de proiectarea, fabricația, certificarea, reparaţia, întreţinerea şi operarea aeronavelor utilizate în activități şi servicii efectuate în interes public şi stabilite prin reglementări specifice ca fiind sub controlul şi responsabilitatea instituţiilor statului din sistemul naţional de apărare, ordine publică şi securitate naţională sau ale autorităţii vamale, a aerodromurilor militare, a tehnicii aeronautice de stat şi a obiectivelor de infrastructură aferente aerodromurilor militare, de serviciile militare de navigaţie aeriană, de pregătirea personalului aeronautic militar, precum şi a activităţilor aeronautice conexe acestora;
- 5. activități aeronautice conexe totalitatea serviciilor care contribuie direct la asigurarea desfășurării activităților aeronautice;
- **6.** administrator al aerodromului persoană fizică sau entitate cu sau fără personalitate juridică care are ca obiectiv, în temeiul dispozițiilor legale sau al unor contracte, administrarea și operarea unui aerodrom sau a unei rețele de aerodromuri, precum și coordonarea și/sau controlul activităților desfășurate de diferiți operatori în perimetrul aerodromului sau al aerodromurilor din rețea;
- **7.** aerodrom o suprafaţă definită de teren sau de apă sau aflată pe o structură fixă, structură fixă off-shore sau structură plutitoare, inclusiv clădirile, instalaţiile şi echipamentele aferente, destinată a fi utilizată fie integral, fie parţial pentru sosirea, plecarea şi mişcarea pe suprafaţă a aeronavelor;
- **8.** aeronavă orice aparat, cu sau fără motor, cu sau fără pilot la bord, dirijat sau nedirijat, care se poate menține în atmosferă cu ajutorul altor reacții ale aerului decât cele asupra suprafeței pământului;
- 9. aeronavă civilă orice aeronavă care nu se încadrează în categoriile de aeronave prevăzute la pct. 10;
- 10. aeronave de stat în cazul aeronavelor înmatriculate în România: aeronavele deţinute de instituţiile statului din sistemul naţional de apărare, ordine publică şi securitate naţională şi utilizate exclusiv pe baze necomerciale pentru efectuarea zborurilor aferente activităţilor în domeniile apărării, ordinii publice, securităţii naţionale şi managementului situaţiilor de urgenţă sau pentru efectuarea zborurilor speciale, precum şi aeronavele utilizate pentru servicii vamale; în cazul aeronavelor înmatriculate în alt stat, aeronavele utilizate pentru servicii militare, vamale sau poliție sunt considerate aeronave de stat;
- 11. aeronave fără pilot la bord aeronavă fără echipaj de zbor la bord care poate executa un zbor în mod programat sau controlat de la distanţă; orice dispoziţie a codului aerian referitoare la aeronave se aplică şi aeronavelor fără pilot la bord dacă nu este specificat în mod expres altfel în textul codului;
- **12.** aeronavă ultrauşoară aeronavă cu pilot la bord, definită şi clasificată ca aeronavă ultrauşoară prin reglementări specifice emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicațiilor;
- **13.** aeroport aerodromul certificat care prezintă infrastructura, echipamentele şi facilitățile necesare desfășurării operațiunilor de transport aerian comercial;
- **14.** aeroport internaţional/deschis traficului internaţional aeroport certificat ca aeroport de origine, respectiv destinaţie a zborurilor din, respectiv, spre România, destinat în special operaţiunilor de transport aerian comercial intern şi internaţional, în care sunt asigurate facilităţile de control pentru trecerea frontierei de stat, pentru controlul vamal şi de sănătate publică şi, după caz, pentru controlul veterinar şi fitosanitar, precum şi alte facilităţi stabilite prin reglementări specifice;
- **15.** agent aeronautic orice persoană fizică sau entitate, cu sau fără personalitate juridică, certificată să desfășoare activități aeronautice;

- **16.** cartarea zgomotului prezentarea datelor privind situaţia existentă sau prognozată referitoare la zgomot în funcţie de un indicator de zgomot, care poate evidenţia depăşirile valorilor limită în vigoare, numărul persoanelor afectate sau numărul de locuinţe expuse la anumite valori ale unui indicator de zgomot pentru o anumită zonă:
- 17. căutare şi salvare activitate de gestionare a situaţiilor de pericol, de comunicare şi coordonare necesare intervenţiei într-o situaţie de urgenţă generată de producerea unui accident de aviaţie, incluzând intervenţii specializate, prim-ajutor şi evacuare medicală, utilizând resurse publice şi/sau private specializate la dispoziţie. Căutarea este o operaţiune coordonată care se desfăşoară cu personal, echipamente şi facilităţi pentru localizarea persoanelor aflate în pericol. Salvarea este o operaţiune de recuperare a persoanelor aflate în pericol, de asigurare a primului ajutor medical sau de altă natură şi de plasare a acestora într-un loc sigur;
- **18.** certificare orice formă de recunoaștere care atestă că un aerodrom, produs, piesă sau echipament, organizație, persoană sau serviciu se conformează cerințelor aplicabile stabilite prin reglementări specifice, precum și eliberarea unui document de certificare corespunzător care atestă conformitatea; certificarea poate avea ca rezultat și conferirea unui drept, potrivit reglementărilor în vigoare;
- 19. certificat de identificare document individual de înmatriculare emis, în conformitate cu reglementările specifice naţionale sau europene, numai pentru anumite categorii/tipuri de aeronave civile şi care poate conţine diferenţe faţă de prevederile Anexei nr. 7 Naţionalitatea aeronavelor şi semnele de înmatriculare la Convenţia de la Chicago;
- **20.** certificat de înmatriculare document individual de înmatriculare emis în conformitate cu prevederile Anexei nr. 7 Naționalitatea aeronavelor și semnele de înmatriculare la Convenția de la Chicago;
- **21.** certificat de navigabilitate document de certificare individual prin care se atestă navigabilitatea unei aeronave:
- **22.** certificat de tip documentul de certificare care definește proiectul de tip al unei aeronave și atestă faptul că acest proiect de tip se conformează cerintelor de navigabilitate aplicabile:
- **23.** document de certificare document emis în conformitate cu reglementările specifice aplicabile, ca rezultat al certificării;
- **24.** drept de trafic dreptul unui transportator aerian de a transporta pasageri, bagaje, mărfuri şi/sau poştă pe o rută aeriană care deserveşte două sau mai multe aeroporturi;
- **25.** eveniment de aviaţie orice circumstanţă legată de siguranţă care pune în pericol sau care, dacă nu este remediată sau abordată, ar putea pune în pericol o aeronavă, ocupanţii acesteia sau orice altă persoană şi include, în special, accidentele si incidentele grave:
- **26.** facilități totalitatea serviciilor și baza materială asociată acestora, asigurate pe un aerodrom în legătură cu intrarea și ieșirea aeronavelor, persoanelor, bagajelor, mărfurilor și altele asemenea, în traficul aerian intern și internațional;
- **27.** forță majoră eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil şi inevitabil care generează imposibilitatea temporară sau definitivă de executare a unui zbor în condiții de siguranță;
- 28. misiune activitatea unui membru al echipajului din momentul în care acesta intră în serviciu, după o perioadă de odihnă corespunzătoare, dar înaintea începerii unui zbor sau a unei serii de zboruri, până în momentul în care acel membru al echipajului iese din serviciu după încheierea acelui zbor sau a seriei de zboruri;
- **29.** navigabilitate caracteristica aeronavei pregătite pentru zbor, constând în conformarea acesteia la reglementările de admisibilitate la zbor;
- **30.** operare în câmp vizual direct operaţiune de zbor cu o aeronavă fără pilot la bord în condiţii meteorologice adecvate, pe durata căreia persoana care controlează aeronava de la distanţă menţine contactul vizual direct cu aceasta, fără alt ajutor, astfel încât zborul în cauză să se desfășoare în condiţii de siguranţă, să rămână clar definit faţă de alt trafic şi faţă de obstacole naturale sau artificiale şi să poată fi evitată o eventuală coliziune;
- 31. operator al aeronavei persoană fizică sau entitate cu sau fără personalitate juridică care efectuează operaţiuni aeriene cu o aeronavă civilă sau de stat; în cazul operaţiunilor aeriene civile operator al aeronavei este considerat persoana al cărei certificat şi/sau licenţă stau/stă la baza efectuării operaţiunii respective sau în cazul în care, conform reglementărilor specifice aplicabile, un astfel de document nu este necesar, pilotul comandant al aeronavei sau, pentru aeronavele fără pilot la bord, persoana care a programat zborul sau asigură controlul de la distanţă al acesteia;
- **32.** operaţiune aeriană comercială înseamnă orice operare a unei aeronave, contra cost sau în schimbul altor compensaţii, la dispoziţia publicului sau, când nu este la dispoziţia publicului, care face obiectul unui contract între un operator şi un client;
- **33.** permis de lucru în perimetrul infrastructurii aeroportuare document individual prin care se acordă unui operator economic dreptul de a desfășura activități în perimetrul aeroportului;

- **34.** Program S.A.C. capabilitatea de transport strategic aerian NATO la care România este parte prin Memorandumul de înţelegere ratificat prin Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 132/2008 privind Capabilitatea de transport strategic aerian, aprobată prin Legea nr. 114/2009, cu modificările ulterioare;
- **35.** regiune de informare a zborurilor FIR Bucureşti zonă de spaţiu aerian de dimensiuni definite în care România are obligația furnizării serviciilor de informare a zborurilor si de alarmare;
- 36. reglementări europene reglementări emise de instituțiile și organismele Uniunii Europene;
- 37. reglementări specifice acte normative sau standarde specifice unui domeniu de activitate;
- 38. rute internaţionale rute având ca puncte de origine şi/sau destinaţie puncte aflate în afara teritoriului în care România îşi exercită suveranitatea; de la data ridicării controalelor la frontierele aeriene interne, ca urmare a aplicării prevederilor Deciziei Consiliului Uniunii Europene de aplicare integrală a acquis-ului Schengen pe teritoriul României, prin rută internaţională se înţelege orice rută care are ca puncte de origine şi/sau destinaţie puncte care sunt situate pe teritoriul statelor care nu sunt parte la Acordul dintre guvernele statelor Uniunii Economice Benelux, al Republicii Federale Germania şi al Republicii Franceze privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune, semnat la Schengen la 14 iunie 1985, şi Convenţia, semnată la Schengen la 19 iunie 1990, de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune:
- **39.** securitatea aviaţiei totalitatea măsurilor şi resurselor umane şi materiale, menite să protejeze aviaţia împotriva actelor de intervenţie ilicită;
- **40.** servicii militare de supraveghere şi control utilizare spaţiu aerian servicii efectuate de structurile militare pentru a determina poziţia unei aeronave şi pentru asigurarea controlului utilizării spaţiului aerian în conformitate cu reglementările aplicabile;
- **41.** servitute aeronautică condiţii, restricţii, obligaţii impuse de reglementările naţionale, europene şi/sau internaţionale, în interesul siguranţei zborului;
- **42.** siguranța starea în care riscurile asociate activităților aeronautice, în legătură directă cu operarea aeronavelor sau în sprijinul operării aeronavelor, sunt reduse şi controlate la un nivel acceptabil;
- **43.** spaţiu aerian restricţionat un volum de spaţiu aerian definit în interiorul căruia pot fi executate activităţi periculoase pentru zbor în intervale de timp specificate zonă periculoasă; sau spaţiul aerian situat deasupra suprafeţei terestre ori apelor teritoriale ale unui stat în interiorul căreia zborul aeronavelor este restricţionat în conformitate cu nişte condiţii specificate zonă restricţionată; sau spaţiul aerian situat deasupra suprafeţei terestre ori apelor teritoriale ale unui stat în interiorul căreia zborul aeronavelor este interzis zonă interzisă;
- **44.** spaţiu aerian segregat un volum de spaţiu aerian definit care în mod normal se află sub responsabilitatea unei autorităţi de aviaţie, care este temporar segregat prin acord comun, pentru folosire exclusivă pentru altă autoritate de aviaţie şi prin care, pe perioada respectivă, alt trafic nu este autorizat să tranziteze;
- **45.** standarde şi practici recomandate emise de Organizaţia Aviaţiei Civile Internaţionale condiţii şi cerinţe obligatorii sau recomandări aferente desfăşurării activităţilor aeronautice civile sau a celor conexe, conţinute în anexele la Convenţia de la Chicago;
- **46.** supervizarea siguranței activitate constând în supravegherea implementării şi/sau respectării efective a reglementărilor din domeniul siguranței şi a procedurilor şi instrucţiunilor asociate, în dispunerea şi urmărirea luării măsurilor necesare astfel încât să se asigure îndeplinirea obiectivelor şi nivelurilor acceptabile de siguranță stabilite la nivel naţional şi implementarea/respectarea reglementărilor, procedurilor şi instrucţiunilor din domeniul siguranţei, precum şi în aplicarea, după caz, a sancţiunilor prevăzute de actele normative în vigoare pentru nerespectarea reglementărilor specifice;
- **47.** tehnică aeronautică tehnica folosită în aeronautică, incluzând şi aeronavele, care intră sub incidenţa normelor privind siguranţa;
- 48. tehnică aeronautică de stat tehnică aeronautică deţinută de instituţiile statului din sistemul naţional de apărare, ordine publică şi securitate naţională sau de autoritatea vamală;
- **49.** trafic aerian ansamblu de aeronave care, la un moment dat, se află în zbor într-un spaţiu aerian determinat sau operează pe suprafata de manevră a unui aerodrom:
- 50. trafic aerian operaţional toate mişcările aeronavelor civile şi de stat care se efectuează în conformitate cu reglementările naţionale, altele decât cele conforme cu procedurile Organizaţiei Aviaţiei Civile Internaţionale;
- **51.** transportator aerian operator al aeronavei certificat în conformitate cu reglementările specifice în vigoare pentru efectuarea operațiunilor de transport aerian comercial;
- 52. zbor de căutare-salvare zbor efectuat cu o aeronavă civilă sau de stat, coordonat de o structură cu atribuţii de coordonare a operaţiunilor de salvare, efectuat ca răspuns la solicitările de localizare şi, după caz, recuperare, asigurare a primului ajutor medical sau de altă natură şi transport într-o zonă de siguranţă a persoanelor aflate în pericol, posibil pericol sau dispărute;
- **53.** zbor internaţional orice zbor în cadrul căruia o aeronavă intră sau iese în/din spaţiul aerian naţional; de la data ridicării controalelor la frontierele aeriene interne, ca urmare a aplicării prevederilor Deciziei Consiliului

Uniunii Europene de aplicare integrală a acquis-ului Schengen pe teritoriul României, înseamnă orice zbor înspre/dinspre teritoriul altor state decât cele care sunt parte la Acordul dintre guvernele statelor Uniunii Economice Benelux, al Republicii Federale Germania şi al Republicii Franceze privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune, semnat la Schengen la 14 iunie 1985, şi Convenţia, semnată la Schengen la 19 iunie 1990, de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune:

- 54. zbor de intervenţie în situaţii de urgenţă un zbor efectuat cu o aeronavă de stat sau civilă, de către un operator aerian certificat pentru astfel de zboruri în conformitate cu reglementările specifice aplicabile, al cărui scop este să faciliteze acordarea de asistenţă medicală de urgenţă şi/sau salvarea unor persoane aflate în pericol, a căror localizare este deja stabilită, sau intervenţia în zone calamitate;
- 55. zbor special zbor care se execută exclusiv pentru transportul preşedintelui României, preşedintelui Senatului, preşedintelui Camerei Deputaţilor, prim-ministrului, viceprim-miniştrilor, miniştrilor, omologilor străini ai acestora sau al altor demnitari străini cu funcţii asimilate acestora, aflaţi în vizită în România;
- 56. zbor umanitar zbor efectuat cu o aeronavă de stat sau civilă, la solicitarea unei autorități sau instituții publice, în scopul transportului ajutoarelor umanitare de urgență, precum și al transportului specializat de intervenție sau evacuarea din motive de securitate;
- **57.** zbor VFR zbor efectuat în conformitate cu regulile zborului la vedere;
- 58. zone dens populate zone situate în localități urbane sau rurale destinate ansamblurilor rezidențiale, activităților comerciale sau activităților recreaționale în aer liber;
- **59.** zonă de interes militar zonă în care se desfășoară activități cu caracter militar, alta decât cea supusă servituților aeronautice, în care se impun condiții, restricții/obligații în interesul siguranței zborului;
- **60.** zona de protecţie acustică zonă delimitată de curba de zgomot rezultată din cartare şi aferentă valoriilimită cea mai mică a indicatorilor de zgomot şi pentru care sunt stabilite constrângeri impuse amenajării şi utilizării teritoriului din vecinătatea unui aerodrom:
- **61.** zone supuse servituţilor aeronautice zonele aferente aerodromurilor civile certificate, aerodromurilor militare sau echipamentelor serviciilor de navigaţie aeriană, aflate sub incidenţa servituţilor aeronautice.
- (2) Termenii bloc de spațiu aerian, bloc funcțional de spațiu aerian, managementul traficului aerian, rută, serviciu de alarmare, serviciu de control al traficului aerian, serviciu de informare a zborurilor, serviciu de navigație aeriană, serviciu de trafic aerian și trafic aerian general au înțelesul prevăzut în Regulamentul (CE) nr. 549/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 martie 2004 de stabilire a cadrului pentru crearea Cerului unic european (regulament-cadru), cu modificările și completările ulterioare. Termenii incident, incident grav şi investigaţia privind siguranţa au înţelesul prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 privind investigarea și prevenirea accidentelor și incidentelor survenite în aviația civilă și de abrogare a Directivei 94/56/CE, cu modificările ulterioare. Termenii aeroport coordonat și aeroport cu facilități orare au înțelesul prevăzut în Regulamentul (CEE) nr. 95/93 al Consiliului din 18 ianuarie 1993 privind normele comune de alocare a sloturilor orare pe aeroporturile comunitare, cu modificările și completările ulterioare. Termenul entitate calificată are înțelesul prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 2018/1.139 al Parlamentului European si al Consiliului din 4 iulie 2018 privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației, de modificare a regulamentelor (CE) nr. 2.111/2005, (CE) nr. 1.008/2008, (UE) nr. 996/2010, (UE) nr. 376/2014 și a directivelor 2014/30/UE şi 2014/53/UE ale Parlamentului European şi ale Consiliului, precum şi de abrogare a regulamentelor (CE) nr. 552/2004 și (CE) nr. 216/2008 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CEE) nr. 3.922/91 al Consiliului.

# Capitolul II Administrarea aviaţiei în România

- (1) Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor, în calitate de organ de specialitate al administraţiei publice centrale şi de autoritate de stat în domeniul aviaţiei civile, are următoarele atribuţii specifice:
- a) elaborează strategia de dezvoltare a aviației civile, în conformitate cu politica economică a Guvernului şi cu planurile de dezvoltare a transporturilor;
- b) emite, în conformitate cu strategia de dezvoltare, cerințele, standardele și recomandările organizațiilor internaționale de aviație civilă și tratatele internaționale la care România este parte, reglementări specifice care stau la baza desfășurării activităților aeronautice civile;
- c) reprezintă Guvernul, în domeniul aviației civile, în cadrul și în relația cu organismele și instituțiile internaționale și cele ale Uniunii Europene, precum și în relațiile bilaterale cu alte state;
- d) asigură negocierea, în condiţiile legii, şi aplicarea tratatelor în domeniul aviaţiei civile la care România este parte;

- e) asigură administrarea proprietății publice a statului din domeniul aviației civile, care i-a fost dată în administrare în condițiile legii;
- f) emite reglementări specifice privind certificarea agenţilor aeronautici civili şi asigură eliberarea, prelungirea valabilităţii, validarea, recunoaşterea, modificarea, limitarea, suspendarea şi revocarea documentelor de certificare a agenţilor aeronautici civili;
- g) emite reglementări specifice privind acordarea licenței de operare transportatorilor aerieni și asigură eliberarea acesteia;
- h) emite reglementări specifice privind siguranţa şi securitatea în aviaţia civilă şi asigură supravegherea respectării acestora:
- i) emite reglementări specifice pentru efectuarea transporturilor aeriene de mărfuri periculoase;
- j) asigură organizarea spaţiului aerian naţional, în condiţiile prezentei legi, în colaborare cu organele specializate ale Ministerului Apărării Naţionale, precum şi supravegherea operaţiunilor aeriene civile;
- **k)** coordonează și monitorizează aplicarea standardelor de bază comune în domeniul securității aviației civile la nivel national si asigură supravegherea sistemelor de facilități la nivelul aerodromurilor civile;
- I) emite reglementări specifice privind raportarea și investigarea evenimentelor de aviație civilă;
- m) reglementează și asigură exercitarea activităților de registru în aviația civilă;
- n) emite reglementări specifice privind certificarea tehnicii aeronautice civile și asigură certificarea acesteia;
- o) emite reglementări specifice privind certificarea personalului aeronautic civil şi asigură eliberarea, prelungirea valabilităţii, validarea, recunoaşterea, modificarea, limitarea, suspendarea şi revocarea documentelor de certificare pentru această categorie de personal;
- p) desemnează aeroporturile coordonate sau, după caz, cu facilități orare, în conformitate cu prevederile reglementărilor europene aplicabile; asigură numirea coordonatorului unui aeroport sau a agentului de facilități orare;
- **q)** asigură, în colaborare cu Autoritatea Naţională pentru Administrare şi Reglementare în Comunicaţii, gestionarea frecvenţelor radio atribuite serviciului mobil aeronautic şi utilizate în cadrul aviaţiei civile;
- r) emite reglementări specifice privind organizarea şi funcţionarea serviciilor civile de navigaţie aeriană în spaţiul aerian naţional, asigură supervizarea performanţei serviciilor civile de navigaţie aeriană şi aprobarea procedurilor de zbor în spaţiul aerian naţional, autorizează efectuarea zborurilor în spaţiul aerian naţional, în limita competenţelor legale şi în conformitate cu procedura de autorizare a zborurilor aprobată prin hotărâre a Guvernului;
- s) emite reglementări specifice privind servituţile aeronautice civile şi zonele supuse servituţilor aeronautice în conformitate cu standardele şi practicile recomandate de Organizaţia Aviaţiei Civile Internaţionale;
- s) asigură, împreună cu organele specializate ale ministerelor abilitate prin lege, asistența operațiunilor de căutare și de salvare a aeronavelor civile aflate în pericol și a supraviețuitorilor unui accident de aviație civilă;
- t) emite reglementări specifice privind înființarea, funcționarea și certificarea aerodromurilor civile și asigură certificarea acestora;
- asigură certificarea aeroporturilor internaţionale/deschise traficului internaţional;
- **u)** organizează activitatea pentru constituirea fondului propriu de date statistice din domeniul aviaţiei civile care se pune la dispoziția institutiilor abilitate:
- v) asigură cadrul legislativ şi reglementările necesare pentru dezvoltarea unui mediu concurențial normal în domeniul transporturilor aeriene;
- w) emite reglementări specifice privind raportarea actelor de intervenţie ilicită asupra aeronavelor civile, aerodromurilor şi echipamentelor serviciilor de navigaţie aeriană civile;
- x) emite reglementări specifice privind operarea aeronavelor civile şi efectuarea salturilor cu paraşuta de către personalul aeronautic civil;
- y) acordă drepturi de trafic în conformitate cu reglementările specifice şi tratatele internaţionale la care România este parte;
- **z)** emite reglementări specifice privind admisibilitatea la salt a paraşutelor şi asigură emiterea documentelor de admisibilitate la salt.
- (2) Exercitarea de către Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor a atribuţiilor privind emiterea reglementărilor specifice se face fără a aduce atingere reglementărilor europene aplicabile.

(1) Ministerul Apărării Naţionale, în calitate de organ de specialitate al administraţiei publice centrale şi de autoritate aeronautică de stat, are competenţe în următoarele domenii: organizarea spaţiului aerian naţional în conformitate cu dispoziţiile prezentului cod aerian şi ale legislaţiei în vigoare, reglementarea activităţilor

aeronautice militare, certificarea personalului aeronautic militar, a agenţilor aeronautici care desfăşoară activităţi aeronautice militare, precum şi a tehnicii aeronautice şi a infrastructurii necesare desfăşurării activităţilor aeronautice militare, siguranţa şi supervizarea activităţilor aeronautice militare.

- (2) Pentru exercitarea competențelor stabilite prin prezentul cod aerian, Ministerul Apărării Naţionale are, în principal, următoarele atribuţii specifice:
- a) reglementează cadrul normativ şi instituţional pentru desfăşurarea activităţilor aeronautice cu aeronave de stat:
- b) asigură organizarea spaţiului aerian naţional, în condiţiile prezentei legi, în colaborare cu organele specializate ale Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor; asigură serviciile militare de supraveghere şi control al utilizării spaţiului aerian naţional;
- c) emite reglementări specifice pentru certificarea personalului aeronautic militar, a tehnicii aeronautice de stat, a infrastructurii și a agenților aeronautici care desfășoară activități aeronautice militare și supervizează respectarea acestora:
- d) certifică personalul aeronautic militar şi agenţii aeronautici care desfăşoară activităţi aeronautice militare şi asigură eliberarea, prelungirea valabilităţii, validarea, echivalarea, modificarea, suspendarea, retragerea sau revocarea documentelor de certificare;
- e) certifică tehnica aeronautică de stat și infrastructura necesară desfășurării activităților aeronautice militare;
- f) emite reglementări specifice privind raportarea şi investigarea evenimentelor de aviaţie militare, privind siguranţa şi securitatea activităţilor aeronautice militare, acţiunile de căutare-salvare pentru aeronavele de stat, servituţile aeronautice militare şi stabilirea zonelor supuse servituţilor aeronautice militare, precum şi pentru zonele de interes militar şi supervizează respectarea acestora;
- g) reglementează și asigură exercitarea activităților de registru în domeniile de competență;
- h) avizează efectuarea de lucrări, amplasarea de construcţii, de echipamente şi instalaţii în zonele supuse servituţilor aeronautice militare sau în zonele de interes militar;
- i) emite reglementări specifice privind operarea aeronavelor de stat în spaţiul aerian naţional şi efectuarea salturilor cu parasuta de către personalul aeronautic militar.
- (3) Reglementările prevăzute la <u>alin. (2) lit. a), b), c)</u> și <u>f)</u> se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naţionale sau, după caz, prin ordin comun al ministrului apărării naţionale și al ministrului transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor.

- (1) Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor asigură prin delegare de competenţă către Autoritatea Aeronautică Civilă Română autoritate competentă în domeniul aviaţiei civile, organism tehnic specializat cu personalitate juridică, autofinanţat şi independent organizaţional, care funcţionează ca regie autonomă sub autoritatea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor şi îşi exercită în mod independent atribuţiile de natură tehnică stabilite, exercitarea următoarelor atribuţii:
- a) certificarea agenților aeronautici civili, a personalului aeronautic civil și a tehnicii aeronautice civile, precum și supravegherea menținerii condițiilor asociate documentelor de certificare emise;
- b) certificarea aerodromurilor deschise pentru operarea aeronavelor civile şi supravegherea menţinerii condiţiilor asociate documentelor de certificare emise;
- c) supravegherea şi, după caz, avizarea, facilităților pe aerodromurile civile; supervizarea performanței serviciilor civile de navigație aeriană în conformitate cu reglementările europene;
- d) autorizarea executării unor categorii de zboruri cu aeronave civile în spaţiul aerian naţional, în conformitate cu reglementările specifice în vigoare;
- e) aprobarea procedurilor de zbor;
- f) gestionarea, în colaborare cu Autoritatea Naţională pentru Administrare şi Reglementare în Comunicaţii, a frecvenţelor radio atribuite serviciului mobil aeronautic şi utilizate în cadrul aviaţiei civile;
- g) exercitarea activităților de registru în aviația civilă, inclusiv emiterea certificatelor de înmatriculare şi identificare pentru aeronavele civile:
- h) constituirea fondului de date statistice din domeniul aviației civile;
- i) supravegherea operațiunilor aeriene civile;
- j) emiterea documentelor de admisibilitate la salt pentru paraşutele utilizate de personalul aeronautic civil;
- (2) Autoritatea Aeronautică Civilă Română exercită și alte atribuţii ce revin unei autorităţi competente, ce rezultă din reglementările europene aplicabile, în condiţiile desemnării şi delegării de competenţe de către Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor.

- (3) Autoritatea Aeronautică Civilă Română elaborează și propune spre aprobare Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor proiecte de reglementări specifice domeniilor prevăzute la <u>alin. (1)</u> și își poate exercita atribuțiile direct sau prin intermediul unor entități calificate, desemnate în condițiile reglementărilor europene sau naționale specifice.
- (4) Procedurile emise de Autoritatea Aeronautică Civilă Română în aplicarea reglementărilor specifice domeniilor de competență, inclusiv a reglementărilor europene, se publică pe site-ul propriu şi sunt obligatorii pentru toate persoanele fizice şi juridice cărora le sunt aplicabile.
- (5) Pentru exercitarea atribuţiilor prevăzute la <u>alin. (1)</u> Autoritatea Aeronautică Civilă Română poate percepe tarife al căror cuantum, stabilit în mod transparent şi cu consultarea prealabilă a celor cărora le sunt percepute aceste tarife, se aprobă prin ordin al ministrului transporturilor, infrastructurii şi comunicaţiilor, cu excepţia cazurilor în care perceperea unor tarife contravine dispoziţiilor tratatelor internaţionale la care România este parte.
- (6) În cadrul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor funcţionează un compartiment de specialitate care asigură monitorizarea modului de exercitare a competenţelor delegate de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor conform alin. (1), precum şi asigurarea elaborării reglementărilor specifice domeniului aviaţiei civile în conformitate cu standardele şi practicile recomandate emise de organizaţiile internaţionale de aviaţie civilă la care România este parte. Atribuţiile, organizarea şi funcţionarea compartimentului se stabilesc prin regulamentul de organizare şi funcţionare al Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor.

Ministerul Apărării Naţionale asigură, prin Autoritatea Aeronautică Militară Naţională desemnată în condiţiile legii, exercitarea atribuţiilor specifice prevăzute în prezentul cod aerian.

### Capitolul III Spaţiul aerian naţional

### Secţiunea 1 Generalități

#### **Articolul 8**

- (1) Spaţiul aerian naţional reprezintă coloana de aer situată deasupra teritoriului în care România îşi exercită suveranitatea, până la limita inferioară a spaţiului extraatmosferic.
- (2) În spațiul aerian național se desfășoară atât trafic aerian general, cât și trafic aerian operațional.

#### **Articolul 9**

În spațiul aerian național se pot stabili, în conformitate cu reglementările specifice aplicabile:

- a) spaţii aeriene rezervate, destinate unor activităţi aeronautice militare, de şcoală, de sport aeronautic, de încercare si omologare a aeronavelor, precum si altor activităţi stabilite prin reglementări specifice;
- b) spații aeriene restricționate, constituite din zone periculoase, zone restricționate sau zone interzise;
- c) spatii aeriene segregate.

#### **Articolul 10**

Spaţiul aerian naţional poate fi integrat din punctul de vedere al furnizării serviciilor de navigaţie aeriană în unul sau mai multe blocuri funcţionale de spaţiu aerian stabilite prin tratate încheiate de România cu alte state, în baza reglementărilor europene specifice aplicabile.

#### **Articolul 11**

Clasificarea spaţiului aerian naţional din punctul de vedere al asigurării serviciilor de trafic aerian se stabileşte în conformitate cu standardele elaborate de organizaţiile internaţionale de aviaţie civilă şi cu tratatele internaţionale la care România este parte.

#### **Articolul 12**

- (1) În timp de pace, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor şi Ministerul Apărării Naţionale organizează spaţiul aerian naţional şi stabilesc, după caz, principiile, regulile şi limitările de folosire a acestuia.
- (2) Modalitatea de clasificare şi de organizare a spaţiului aerian naţional, precum şi cea de stabilire a spaţiilor aeriene segregate, restricţionate, rezervate sau a altor structuri de spaţiu se stabilesc prin ordin comun al ministrului transporturilor, infrastructurii şi comunicaţiilor şi al ministrului apărării naţionale.

### Secţiunea a 2-a Utilizarea spaţiului aerian naţional

#### **Articolul 13**

(1) Orice zbor cu o aeronavă în spaţiul aerian naţional trebuie să fie autorizat. Procedura de autorizare a zborurilor se reglementează şi se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

- (2) Operatorul unei aeronave are obligaţia să asigure operarea acesteia astfel încât să nu pună în pericol viaţa sau proprietatea altor persoane.
- (3) La efectuarea unui zbor în spațiul aerian național, operatorul aeronavei este obligat:
- a) să respecte înălţimea de zbor minimă sau, după caz, maximă de siguranţă stabilită prin reglementări specifice naţionale sau, după caz, europene aplicabile zborului, respectiv, categoriei de aeronavă utilizată;
- b) să cunoască şi să respecte condiţiile, cerinţele şi limitările tehnico-operaţionale aplicabile zborului şi aeronavei respective, stabilite prin reglementări specifice naţionale emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor pentru aeronavele civile, respectiv de Ministerul Apărării Naţionale pentru aeronavele de stat sau, după caz, prin reglementări europene.
- (4) Operatorul unei aeronave fără pilot la bord, atunci când operează aeronava în câmp vizual direct, are obligația încetării activității de zbor și aducerii aeronavei la sol atunci când observă apropierea de zona acesteia de operare a unei aeronave cu pilot la bord.
- (5) Operatorul unei aeronave din care se efectuează salturi cu paraşuta este obligat să verifice şi să se asigure că persoanele care urmează să efectueze salturi sunt în posesia documentelor de certificare necesare, în situația în care astfel de documente sunt prevăzute de reglementările specifice în vigoare, iar paraşutele utilizate detin documente de admisibilitate la salt sau documente echivalente.

- (1) Decolarea şi aterizarea aeronavelor se efectuează de pe/pe aerodromuri certificate în acest scop, potrivit reglementărilor specifice.
- (2) Prin excepție de la prevederile <u>alin. (1)</u>, în măsura în care nu contravine reglementărilor europene, următoarele categorii de aeronave, când execută zboruri exclusiv pe timp de zi: avioanele cu masa maximă la decolare mai mică de 5.700 kg, elicopterele, aeronavele ultrauşoare şi aeronavele nemotorizate, precum şi aeronavele fără pilot la bord cu masa maximă la decolare mai mică de 150 kg, pot ateriza pe şi, respectiv, pot decola de pe un teren/o suprafaţă de apă, altul/alta decât un aerodrom certificat, în următoarele condiţii cumulative:
- a) terenul sau suprafaţa de apă este amplasat/ă în afara zonelor dens populate şi la o distanţă de siguranţă, nu mai mică de 150 de metri, de orice clădire cu destinaţie de locuinţă, unitate medicală sau unitate de învăţământ;
- b) proprietarul sau, în cazul domeniului public, administratorul terenului ori al suprafeţei de apă a aprobat utilizarea acestora de către aeronava în cauză;
- c) dimensiunile şi configurația terenului sau ale suprafeței de apă permit desfășurarea activității de zbor cu categoria respectivă de aeronavă, în condiții de siguranță;
- d) restricțiile privind activitatea de zbor pe respectivul teren/respectiva suprafață de apă, care pot fi stabilite de primar în funcție de interesele locuitorilor rezidenți în respectiva localitate, de proprietarul sau, după caz, administratorul terenului/suprafeței de apă, precum și instrucțiunile specifice emise conform <u>alin. (4)</u> sunt cunoscute și respectate de către operatorul aeronavei;
- e) în cazul în care terenul este situat în perimetrul unei zone de control de aerodrom, dacă operatorul aeronavei a convenit cu unitatea de trafic aerian corespunzătoare, înainte de începerea activității de zbor pe respectivul teren, o procedură pentru coordonarea activităților de zbor.
- (3) Cerințele prevăzute la alin. (2) lit. a) nu se aplică în cazul zborurilor cu elicoptere multimotor.
- (4) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Autoritatea Aeronautică Civilă Română, respectiv Autoritatea Aeronautică Militară Naţională emit instrucţiuni specifice privind modalitatea de alegere şi condiţiile de utilizare de către operatorii aeronavelor civile, respectiv de stat a terenurilor/suprafeţelor de apă prevăzute la alin. (2), pe care le publică pe web site-ul propriu.
- (5) Pot ateriza pe şi, respectiv, pot decola de pe alte terenuri sau suprafeţe de apă decât aerodromurile certificate, fără respectarea prevederilor alin. (2), dar cu respectarea reglementărilor şi procedurilor operaţionale aplicabile în astfel de situaţii:
  - a) aeronavele aflate în situații de forță majoră;
  - b) aeronavele nepropulsate de un organ motor;
- c) aeronavele care execută zboruri de căutare-salvare, de intervenţie în situaţii de urgenţe sau zboruri umanitare;
- d) aeronavele civile fără pilot la bord operate în câmpul vizual direct al persoanei care controlează aeronava de la distanţă, în condiţiile şi cu respectarea limitărilor şi restricţiilor tehnico-operaţionale, inclusiv de masă, stabilite pentru astfel de situaţii prin reglementări specifice, emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor la propunerea Autorităţii Aeronautice Civile Române, sau prin reglementări europene;
- e) aeronavele de stat în cadrul misiunilor ordonate de instituţiile statului din sistemul naţional de apărare, ordine publică şi securitate naţională;

- f) elicopterele multimotor care efectuează zboruri de intervenţie de urgenţă în caz de avariere a echipamentelor, instalaţiilor sau elementelor de infrastructură de utilitate publică.
- (6) Răspunderea pentru desfăşurarea activităţii de zbor pe terenurile sau suprafeţele de apă prevăzute la <u>alin.</u>
  (2) şi (5), cu respectarea reglementărilor specifice, procedurilor şi instrucţiunilor în vigoare privind siguranţa şi securitatea aviaţiei, precum şi răspunderea în cazul încălcării dreptului de proprietate şi al producerii de daune ca urmare a activităţii de zbor desfăşurate pe astfel de terenuri sau suprafeţe de apă revin în totalitate operatorului aeronavei. Proprietarul sau, după caz, administratorul terenului ori al suprafeţei de apă răspunde dacă a fost de acord ca operatorii aeronavelor care nu intră sub incidenţa <u>alin.</u> (5) să execute activităţi de zbor fără îndeplinirea cerinţei prevăzute la alin. (2) lit. a).
- (7) Începând cu data de 1 ianuarie 2021, în condițiile în care reglementările europene nu prevăd alte termene, toate aeronavele care operează în spaţiul aerian naţional sunt obligate să deţină la bord un dispozitiv funcţional de localizare care să se activeze în caz de urgenţă.
- (8) Prin excepție de la prevederile <u>alin. (7)</u>, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, respectiv Ministerul Apărării Naţionale pot stabili, prin reglementări specifice, categorii și/sau tipuri de aeronave civile, respectiv aeronave de stat, care pot opera în spaţiul aerian naţional fără a deţine un dispozitiv de localizare în caz de urgenţă.
- (9) Categoriile de dispozitive prevăzute la <u>alin. (7)</u> se stabilesc prin reglementări specifice de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor sau, după caz, prin reglementări europene pentru aeronavele civile şi de Ministerul Apărării Naţionale pentru aeronavele de stat.
- (10) Controlul utilizării spaţiului aerian naţional se efectuează de către Ministerul Apărării Naţionale în conformitate cu prevederile Legii nr. 257/2001 privind modul de acţiune împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spaţiul aerian al României, republicată. Ministerul Apărării Naţionale poate să restricţioneze sau să interzică temporar desfăşurarea traficului aerian într-o porţiune sau în întreg spaţiul aerian naţional, din motive privind apărarea, ordinea publică şi securitatea naţională, conform atribuţiilor specifice.
- (11) În scopul controlului utilizării spaţiului aerian naţional, orice aeronavă care efectuează un zbor în spaţiul aerian naţional trebuie să aibă la bord dispozitive/echipamente de identificare a poziției aeronavei în zbor.
- (12) Prin excepție de la prevederile <u>alin. (11)</u>, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, respectiv Ministerul Apărării Naţionale pot stabili, prin reglementări specifice, categorii și/sau tipuri de aeronave civile, respectiv aeronave de stat, care pot opera în spaţiul aerian naţional fără a deţine un dispozitiv/echipament de identificare a poziţiei aeronavei în zbor.
- (13) În situația în care nu sunt stabilite prin reglementări europene, categoriile de dispozitive/echipamente prevăzute la <u>alin. (11)</u> se stabilesc prin reglementări specifice comune emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicațiilor şi Ministerul Apărării Naţionale.
- (14) Prevederile <u>alin. (11)</u> se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2022, cu excepţia cazurilor în care, prin reglementări europene şi/sau naţionale specifice emise în conformitate cu standardele organizaţiilor internaţionale la care România este parte, nu se prevede altfel.

- (1) În spațiul aerian național sunt interzise:
- a) operarea aeronavelor care sunt echipate cu sau care transportă arme nucleare, biologice, chimice ori alte arme de distrugere în masă, cu excepția situațiilor prevăzute de tratatele la care România este parte;
- b) zborul la viteze supersonice, la altitudini mai mici de 10.000 m, cu excepţia zborurilor aeronavelor de stat române sau ale statelor aliate executate pentru îndeplinirea misiunilor de luptă;
- c) efectuarea zborurilor școală sau tehnice deasupra zonelor dens populate sau a adunărilor de oameni organizate în aer liber, cu excepţia zborurilor aeronavelor cu pilot la bord care execută proceduri de aterizare /decolare pe/de pe aerodromuri certificate şi a zborurilor autorizate efectuate pe rute aeriene publicate;
- **d)** efectuarea zborurilor de acrobaţie deasupra zonelor dens populate sau a adunărilor de oameni organizate în aer liber;
- e) operarea aeronavelor civile fără pilot la bord care transportă armament, materiale radioactive, materiale explozive, precum şi bunuri periculoase încadrate conform documentului Doc. 9284 al Organizaţiei pentru Aviaţia Civilă Internaţională în categoriile substanţe infecţioase (clasa 6, diviziunea 6.2) şi gaze toxice (clasa 2, diviziunea 2.3);
- f) zborurile care execută activități de publicitate, folosind mijloace sonore.
- (2) Este interzis zborul oricărei aeronave deasupra zonelor dens populate sau a adunărilor de oameni organizate în aer liber la o înălţime mai mică de 300 de metri faţă de orice obstacol fix situat pe o rază de 600 de metri de la aeronavă, cu excepţia:
- a) zborurilor cu aeronave cu pilot la bord care efectuează proceduri aprobate de aterizare, respectiv decolare, pe, respectiv de pe aerodromuri certificate;

- b) zborurilor de intervenţie în situaţii de urgenţe sau a zborurilor umanitare efectuate la solicitarea unor autorităţi sau instituţii publice şi care efectuează proceduri de aterizare, respectiv decolare;
- c) zborurilor aeronavelor civile, respectiv de stat, pentru care o autorizaţie specială a fost emisă de Autoritatea Aeronautică Civilă Română, respectiv Ministerul Apărării Naţionale;
- d) zborurilor cu aeronave civile, respectiv de stat, fără pilot la bord, care respectă condiţiile, restricţiile şi limitările tehnico-operaţionale, inclusiv de masă, stabilite pentru astfel de zboruri prin reglementări europene şi /sau reglementări specifice emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor la propunerea Autorităţii Aeronautice Civile Române, respectiv prin reglementări emise de Ministerul Apărării Naţionale;
- e) zborurilor efectuate în cadrul intervenţiei antiteroriste/ contrateroriste de către instituţiile ce au responsabilităţi în materie sau la solicitarea acestora.
- (3) Este interzis zborul aeronavelor ultrauşoare nemotorizate şi al aeronavelor fără pilot la bord deasupra obiectivelor structurilor din sistemul naţional de apărare, ordine publică şi securitate naţională, cu excepţia: zborului autorizat pe rută; aeronavelor deţinute de aceste structuri; situaţiei în care există un acord scris din partea conducătorilor structurilor respective; situaţiilor de forţă majoră.
- (4) La solicitarea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor sau a instituţiilor din sistemul naţional de apărare, ordine publică şi securitate naţională, prin ordin comun al ministrului apărării naţionale şi al ministrului transporturilor, infrastructurii şi comunicaţiilor pot fi înfiinţate zone exclusive sau, după caz, interzise pentru aeronavele fără pilot la bord, care vor fi publicate corespunzător.
- (5) La solicitarea personalului autorităților competente prevăzute la <u>art. 128 alin. (1)</u> operatorul unei aeronave fără pilot la bord este obligat să aducă aeronava la sol în zona indicată, în vederea verificării documentelor de certificare aferente operatorului și aeronavei.
- (6) Aeronavele civile cu capabilitate de flotabilitate, pe timpul cât se deplasează pe porţiuni din apele teritoriale, care sunt organizate ca aerodromuri, se supun reglementărilor specifice aplicabile aeronavelor care operează pe aerodromuri.
- (7) Aeronavele civile cu capabilitate de flotabilitate, pe timpul cât se deplasează pe ape, care nu sunt organizate ca aerodromuri, se supun reglementărilor specifice aplicabile navelor maritime, fluviale sau ambarcaţiunilor pentru apele interioare.
- (8) Aeronavele civile care operează pe navele maritime ori fluviale, pe timpul cât sunt pe nave, se supun reglementărilor specifice aplicabile navelor.

- (1) Orice activitate care nu intră în categoria activităților aeronautice civile, având drept efect ajungerea în spațiul aerian a diverselor corpuri materiale care pot constitui un pericol pentru siguranța zborurilor aeronavelor, poate fi efectuată numai în condițiile autorizării.
- (2) Activităţile prevăzute la <u>alin. (1)</u> şi modul de autorizare a acestora se stabilesc prin reglementări specifice comune ale Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor şi Ministerului Apărării Naţionale.
- (3) Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor şi Ministerul Apărării Naţionale stabilesc prin ordin comun restricţii privind utilizarea fasciculelor luminoase care pot afecta siguranţa zborului.

### Secţiunea a 3-a Serviciile de navigaţie aeriană

- (1) Serviciile de navigație aeriană se furnizează traficului aerian numai de către agenți aeronautici certificați și, după caz, desemnați în acest scop, potrivit reglementărilor specifice aplicabile.
- (2) Agenţii aeronautici certificaţi şi desemnaţi să furnizeze servicii de control al traficului aerian în regiunea de informare a zborurilor FIR Bucureşti au obligaţia să asigure proiectarea, publicarea, întreţinerea şi revizuirea periodică, în conformitate cu reglementările europene şi/sau naţionale specifice aplicabile, a procedurilor de zbor pentru zonele de spaţiu aerian unde sunt desemnaţi să asigure controlul traficului aerian, inclusiv a procedurilor aferente navigaţiei bazate pe performanţă, necesare pentru desfăşurarea în condiţii de siguranţă a activităţilor de zbor în zona respectivă de spaţiu aerian.
- (3) Administratorii aerodromurilor, operatorii aeronavelor sau autorităţile administraţiei publice pot solicita unui furnizor de servicii de control al traficului aerian, în situaţii temeinic justificate şi în condiţiile în care nu este afectată siguranţa şi performanţa traficului aerian, modificarea sistemului de proceduri de zbor publicate pentru zona de spaţiu aerian unde acesta din urmă asigură serviciul de control al traficului aerian. Prin modificarea unui sistem de proceduri de zbor se înţelege modificarea definitivă sau temporară a uneia sau mai multor proceduri de zbor aplicate într-o zonă de spaţiu aerian, anularea unei proceduri cu sau fără înlocuirea acesteia cu altă procedură sau, după caz, introducerea unei noi proceduri de zbor în respectiva zonă de spaţiu aerian.
- (4) Costurile generate de modificarea prevăzută la alin. (3) se suportă de solicitant.
- (5) Serviciile de navigație aeriană se furnizează în:

- a) spaţiul aerian naţional, în conformitate cu prevederile prezentului cod aerian şi cu reglementările specifice aplicabile;
- b) spaţiul aerian de deasupra spaţiilor maritime adiacente mării teritoriale a României, alocat României de Organizaţia Aviaţiei Civile Internaţionale, în baza acordurilor regionale de navigaţie aeriană;
- c) spaţiul aerian al altor ţări, în care a fost delegată României, permanent sau pe termen limitat, prin tratate internaționale, furnizarea serviciilor de navigație aeriană, în conformitate cu prevederile respectivelor tratate.
- (6) Furnizarea serviciilor de navigație aeriană într-un bloc funcțional de spațiu aerian, care include și spațiul aerian național, parțial sau integral, se face în conformitate cu prevederile tratatului internațional referitor la acesta.
- (7) Aeronavele de stat care operează într-o porţiune de spaţiu aerian naţional aflată sub controlul serviciilor de trafic aerian civile trebuie să opereze ca trafic aerian general, respectând reglementările specifice aviaţiei civile, cu excepţia cazului în care se prevede altfel prin procedurile de coordonare stabilite între unităţile civile şi militare ale serviciilor de trafic aerian, în conformitate cu prevederile art. 12.

- (1) Pentru toate zborurile efectuate în spaţiul aerian în care se furnizează servicii de navigaţie aeriană în conformitate cu prevederile <u>art. 17 alin. (5)</u>, operatorii aeronavelor au obligaţia achitării unor tarife pentru utilizarea acestor servicii.
- (2) Tarifele prevăzute la <u>alin. (1)</u> sunt nediscriminatorii pentru aceleași categorii de zboruri civile, indiferent de naționalitatea operatorilor aerieni și de statul de înmatriculare a aeronavei utilizate.
- (3) Sunt scutite de la plata tarifelor pentru servicii de navigație aeriană de rută următoarele categorii de zboruri:
- a) zborurile VFR;
- b) zborurile efectuate de aeronave de stat româneşti şi zborurile militare efectuate de aeronave militare străine pentru cazurile în care există tratate bilaterale sau multilaterale în acest sens;
- c) zborurile efectuate exclusiv pentru transportul în misiune oficială al monarhilor aflați la conducere şi al membrilor apropiați ai familiei acestora, al şefilor de stat, al preşedinților camerelor parlamentare, al şefilor de guvern şi al miniştrilor; în toate aceste cazuri, scutirea trebuie justificată prin indicarea în planul de zbor a statutului sau a observației corespunzătoare;
- d) zborurile de căutare-salvare autorizate conform reglementărilor specifice aplicabile;
- e) zborurile efectuate de aeronave cu o masă maximă la decolare autorizată mai mică de două tone metrice;
- f) zborurile efectuate exclusiv în scopul verificării sau testării echipamentelor utilizate sau destinate utilizării ca mijloace de asistență de la sol pentru navigația aeriană, excluzând zborurile de poziționare efectuate de aeronavele respective;
- g) zborurile efectuate de aeronave nominalizate prin Programul S.A.C., înmatriculate militar;
- h) zborurile umanitare, autorizate în conformitate cu procedura prevăzută la art. 13 alin. (1).
- (4) Sunt scutite de la plata tarifelor pentru servicii de navigație aeriană terminală următoarele categorii de zboruri:
- a) zborurile efectuate de aeronave de stat româneşti şi zborurile militare efectuate de aeronave militare străine pentru cazurile în care există tratate bilaterale sau multilaterale în acest sens;
- b) zborurile efectuate exclusiv pentru transportul în misiune oficială al monarhilor aflați la conducere şi al membrilor apropiați ai familiei acestora, al şefilor de stat, al preşedinților camerelor parlamentare, al şefilor de guvern şi al miniştrilor; în toate aceste cazuri, scutirea trebuie justificată prin indicarea în planul de zbor a statutului sau a observației corespunzătoare;
- c) zborurile de căutare-salvare autorizate conform reglementărilor specifice aplicabile;
- d) zborurile umanitare, autorizate în conformitate cu procedura prevăzută la art. 13 alin. (1);
- e) zborurile efectuate de aeronave care sunt nevoite să aterizeze din cauza unor situații de forță majoră;
- f) zborurile efectuate de aeronave care aterizează pentru verificarea încărcăturii din dispoziția unei autorități române;
- g) zborurile efectuate de aeronave nominalizate prin Programul S.A.C., înmatriculate militar;
- h) zborurile efectuate de aeronave cu o masă maximă la decolare autorizată mai mică de două tone;
- i) zborurile efectuate cu aeronavele care decolează și se întorc pe același aerodrom.
- (5) Furnizorii de servicii civile de navigaţie aeriană de rută, respectiv furnizorii de servicii civile de navigaţie aeriană terminală cărora li se aplică o schemă comună de tarifare pentru serviciile de navigaţie aeriană, stabilită prin reglementări europene, primesc sub formă de rambursare contravaloarea serviciilor furnizate, aferente zborurilor scutite de la plata tarifelor conform <u>alin. (3)</u> şi, respectiv, <u>alin. (4)</u>. Norme de aplicare

METODOLOGIE din 12 august 2020

#### Dispoziții generale

#### **Articolul 1**

Prezenta metodologie se aplică pentru rambursarea contravalorii serviciilor de navigaţie aeriană de rută, respectiv terminal, furnizate zborurilor prevăzute la art. 18 alin. (3) şi (4) din Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian.

#### Capitolul II

# Fundamentarea sumelor reprezentând contravaloarea serviciilor de navigație aeriană pentru zboruri scutite

#### Articolul 2

(1) În conformitate cu dispozițiile art. 18 alin. (5) din Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian, furnizorii de servicii

civile de navigaţie aeriană de rută, respectiv furnizorii de servicii civile de navigaţie aeriană terminală cărora li se aplică o schemă comună de tarifare pentru serviciile de navigaţie aeriană, stabilită prin reglementări europene, primesc sub formă de rambursare contravaloarea serviciilor furnizate, aferente zborurilor scutite de la plata tarifelor.

(2) Rambursarea prevăzută la <u>alin. (1)</u> se realizează de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor.

#### Articolul 3

- (1) Furnizorii de servicii de navigaţie aeriană prevăzuţi la <u>art. 2</u> au obligaţia de a prezenta Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor propuneri pentru înscrierea în bugetul de stat a sumelor estimative ce reprezintă cheltuieli ce urmează a fi rambursate, în vederea cuprinderii acestora în bugetul ministerului, în termenele stabilite de <u>Legea nr. 500/2002</u> privind finanţele publice, cu modificările şi completările ulterioare.
- (2) Anual, în etapa de elaborare a proiectului bugetului de stat, furnizorii de servicii de navigaţie aeriană fundamentează sumele necesare de la bugetul de stat, corespunzător costurilor prognozate pentru zborurile scutite.
- (3) Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor, în calitate de ordonator principal de credite, transmite furnizorilor de servicii de navigaţie aeriană sumele aprobate în bugetul de stat pentru anul respectiv, cu defalcare pe trimestre.

#### Capitolul III

# Solicitarea sumelor de la bugetul de stat reprezentând rambursarea contravalorii serviciilor de navigaţie aeriană pentru zborurile scutite de la plata tarifelor pentru aceste servicii

- (1) Pentru rambursarea contravalorii serviciilor de navigaţie aeriană pentru zborurile scutite de la plata tarifelor, zboruri efectuate în luna curentă şi regularizările aferente zborurilor efectuate în lunile anterioare, furnizorii de servicii de navigaţie aeriană vor întocmi lunar, în 3 exemplare:
- a) formularul prevăzut în <u>anexa nr. 1</u> la prezenta metodologie "Situaţia veniturilor facturate de EUROCONTROL". Formularul se completează exclusiv cu contravaloarea prestaţiilor pentru zborurile scutite, prin extragerea acestora din centralizatorul întocmit pe baza documentelor primite lunar de la EUROCONTROL;
- **b)** formularul prevăzut în <u>anexa nr. 2</u> la prezenta metodologie "Decont privind rambursarea de la bugetul de stat a contravalorii serviciilor de navigaţie aeriană de rută pentru zborurile scutite de la plata tarifelor pentru aceste servicii";
- c) formularul prevăzut în <u>anexa nr. 3</u> la prezenta metodologie "Decont privind rambursarea de la bugetul de stat a contravalorii serviciilor de navigație aeriană de terminal pentru zborurile scutite de la plata tarifelor pentru aceste servicii".
- (2) Furnizorii de servicii de navigaţie aeriană vor solicita Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor, în scris, sub semnătura conducătorului unităţii, rambursarea contravalorii serviciilor de navigaţie aeriană pentru zborurile scutite de la plata tarifelor, anexând formularele prevăzute la <u>alin. (1)</u> până la data de 28 a fiecărei luni, în vederea analizării sumelor solicitate pentru luna anterioară celei în care se solicită deschiderea de credite şi a întocmirii cererii de deschidere a creditelor bugetare.

(3) Analiza sumelor solicitate se va face în baza datelor extrase din bazele de date ale EUROCONTROL şi, respectiv, ale furnizorilor de servicii de navigaţie aeriană, prezentate în formularele prevăzute la alin. (1).

# Capitolul IV Dispoziții finale

#### Articolul 5

- (1) Formularele prevăzute în <u>anexele nr. 2</u> şi, respectiv, <u>nr. 3</u> constituie documentele în baza cărora se aprobă de către ordonatorul principal de credite înregistrarea în contabilitatea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor a sumelor rambursate furnizorilor de servicii de navigaţie aeriană de rută şi, respectiv, de terminal prin bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor potrivit art. 2.
- (2) Rambursarea contravalorii serviciilor de navigaţie aeriană pentru zborurile scutite de la plata tarifelor pentru aceste servicii aferente lunilor noiembrie şi decembrie ale fiecărui an se va efectua din fondurile bugetare ale anului următor.
- (3) Rambursarea sumelor de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor, se acordă pe baza datelor prezentate sub responsabilitatea furnizorilor de servicii de navigaţie aeriană de rută şi, respectiv, de terminal, aprobată de ordonatorul principal de credite pentru încadrarea în cheltuielile bugetare aprobate anual cu această destinaţie.

#### **Articolul 6**

Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezenta metodologie.

Anexa nr. 1

la metodologie

Situația veniturilor facturate de EUROCONTROL pentru luna ...... anul

.....

IINT. CTT.	Numele clientului/ categorie zboruri exceptate	L u n a prestației	Valoarea prestației naționale (euro)
0	1	2	3
TOTAL		/	
GENERAL			

#### NOTĂ:

Se completează numai prestațiile aferente zborurilor scutite de la plata tarifelor de rută. Datele furnizate mai sus sunt extrase din baza de date a EUROCONTROL transmisă către furnizorii de servicii de navigație aeriană.

Certificăm pe propria răspundere legalitatea, necesitatea, oportunitatea, realitatea și exactitatea datelor înscrise.

Director general,

Director economic,

Anexa nr. 2

la metodologie

Decont privind rambursarea de la bugetul de stat a contravalorii serviciilor de navigaţie aeriană de rută

#### A. Servicii de rută/Zboruri exceptate

Nr. crt.		Categoria de zboruri exceptate*)	Nr. unităților de servicii de rută		Contravaloarea (lei)
0	1	2	3	4	5 = 3 * 4
TOTAL A					

Tabelul A cuprinde centralizatorul prestaţiilor exceptate efectuate în luna de referinţă, grupate pe categoriile de zboruri exceptate. Determinarea contravalorii prestaţiilor exceptate se va efectua în moneda naţională, prin înmulţirea numărului de unităţi de servicii exceptate, pe fiecare categorie, cu tariful unitar, exprimat în moneda naţională.

B. Regularizări pentru lunile anterioare\*\*)

Nr. crt.	Luna/Anul	Valoarea regularizării (euro)	Cursul de schimb	Contravaloarea (lei)
0	1	2	3	4 = 2 * 3
TOTAL B				

Tabelul B cuprinde regularizările efectuate în luna de referință pentru prestații efectuate în perioade anterioare. Pentru aceste regularizări determinarea contravalorii prestațiilor exceptate se va efectua în moneda națională, prin înmulţirea contravalorii în euro a sumelor regularizate cu cursul de schimb în vigoare la finele lunii pentru care este calculată regularizarea.

TOTAL GENERAL = TOTAL A + TOTAL B

- \*) Zborurile vor fi grupate pe categoriile de zboruri exceptate, menţionându-se echivalentul de la art. 18 alin. (3) din Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian.
- \*\*) Regularizări comunicate de EUROCONTROL prin situaţiile lunare transmise.

Certificăm pe propria răspundere legalitatea, necesitatea, oportunitatea, realitatea şi exactitatea datelor înscrise.

Director general,
Director economic,
Vizat pentru controlul financiar preventiv Ordonator principal de credite,
Direcţia transport aerian Director,
Direcţia economică Director,
Anexa nr. 3

la metodologie

Decont privind rambursarea de la bugetul de stat a contravalorii serviciilor de navigaţie aeriană de terminal

pentru zborurile scutite de la plata tarifelor pentru aceste servicii, din luna .....

		Nume operator/înmatriculare aeronavă	9		Unități de servicii	Contravaloarea tarifului (lei)
0	1	2	3	4	5	6 = 4 * 5
TOTAL						

Tabelul va conţine numai prestaţiile aferente zborurilor scutite de la plata tarifelor efectuate în luna de referinţă şi, dacă este cazul, regularizări din alte luni. Determinarea contravalorii prestaţiilor exceptate se va efectua în moneda naţională, prin înmulţirea numărului de unităţi de servicii exceptate pe fiecare client şi categorie cu tariful unitar, exprimat în moneda naţională.

\*) Zborurile vor fi grupate pe categoriile de zboruri exceptate conform art. 18 alin. (4) din Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian.

Certificăm pe propria răspundere legalitatea, necesitatea, oportunitatea, realitatea și exactitatea datelor înscrise, precum și faptul că operatorii aeronavelor prevăzute în coloana 2 nu au fost facturați pentru zborul din data prevăzută în coloana 1.

Director general,				
Director economic.				

Vizat pentru controlul financiar preventiv	
Ordonator principal de credite,	
Direcţia transport aerian	
Director,	
Direcţia economică	
Director,	

- (6) Rambursarea prevăzută la <u>alin. (5)</u> se realizează de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor, pe baza metodologiei stabilite prin ordin al ministrului transporturilor, infrastructurii şi comunicaţiilor, în limita prevederilor bugetare alocate anual prin legea bugetului de stat.
- (7) Furnizorii de servicii civile de navigaţie aeriană care nu intră sub incidenţa prevederilor <u>alin. (5)</u> pot acorda, în mod transparent şi nediscriminatoriu, scutiri de la plata tarifelor pentru servicii de navigaţie aeriană terminală şi altor categorii de zboruri, cu respectarea legislaţiei în domeniul concurenţei şi ajutorului de stat.
- (8) Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor poate interzice temporar accesul în spaţiul aerian naţional al aeronavelor ai căror operatori înregistrează restanţe la achitarea tarifelor pentru utilizarea serviciilor de navigaţie aeriană.

### Capitolul IV

### Naţionalitatea şi drepturile asupra aeronavelor

### Secțiunea 1

#### Raporturi juridice la bordul aeronavei

#### **Articolul 19**

Faptele şi actele juridice petrecute la bordul aeronavelor înmatriculate sau identificate în România, precum şi statutul juridic al încărcăturii aflate la bordul acestora, în timpul unui zbor internaţional, dincolo de frontierele României, sunt reglementate de legislaţia română, dacă prin tratatele internaţionale la care România este parte contractantă nu s-a stabilit altfel.

### Secţiunea a 2-a Naţionalitatea şi înmatricularea aeronavelor

#### **Articolul 20**

- (1) O aeronavă civilă poate opera în spaţiul aerian naţional numai dacă deţine un certificat de înmatriculare emis în conformitate cu prevederile Convenţiei de la Chicago sau, după caz, ale reglementărilor europene specifice.
- (2) O aeronavă de stat poate opera în spaţiul aerian naţional numai dacă deţine un certificat de înmatriculare emis în conformitate cu reglementările specifice aplicabile din statul de provenientă.
- (3) Certificatul de înmatriculare este document obligatoriu la bordul aeronavelor civile şi aeronavelor de stat de transport.
- (4) Prin excepţie de la prevederile <u>alin. (3)</u>, în cazul aeronavelor fără pilot la bord, certificatul de înmatriculare trebuie să se afle în permanenţă la persoana care asigură controlul de la distanţă al aeronavei sau programarea zborului acesteia.
- (5) Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor poate stabili, prin reglementări specifice, categorii şi /sau tipuri de aeronave fără pilot la bord sau aeronave ultrauşoare nemotorizate care pot opera în spaţiul aerian naţional fără să deţină un certificat de înmatriculare, în baza unui certificat de identificare sau fără un astfel de certificat.
- (6) Ministerul Apărării Naţionale poate stabili, prin reglementări specifice, categorii şi/sau tipuri de aeronave de stat care pot opera în spaţiul aerian naţional fără a deţine un certificat de înmatriculare.

#### **Articolul 21**

(1) O aeronavă înmatriculată în România nu poate fi înmatriculată simultan şi în alt stat. O aeronavă înmatriculată în alt stat nu poate fi înmatriculată simultan şi în România.

- (2) Certificatul de înmatriculare sau, după caz, de identificare emis de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor va conţine datele de identificare a aeronavei civile, însemnul de naţionalitate şi marca de ordine, care vor fi inscripţionate pe aeronavă în conformitate cu reglementările specifice, precum şi datele de identificare a deţinătorului şi/sau a proprietarului.
- (3) Certificatul de înmatriculare emis de Autoritatea Aeronautică Militară Naţională pentru aeronavele de stat va conţine datele de identificare a aeronavei, însemnul de naţionalitate şi marca de ordine, care vor fi inscripţionate în mod vizibil pe aeronavă, precum şi datele de identificare a deţinătorului şi/sau a proprietarului.

- (1) Prin înscrierea în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile din România, respectiv în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor de stat din România şi emiterea certificatului de înmatriculare sau, după caz, de identificare, aeronava respectivă dobândeşte naţionalitatea română.
- (2) Înscrierea unei aeronave în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile din România sau în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor de stat din România, după caz, şi certificatul de înmatriculare, respectiv de identificare nu constituie dovada deţinerii legale sau a proprietăţii asupra aeronavei în nicio acţiune în justiţie având ca obiect deţinerea sau proprietatea aeronavei respective.
- (3) Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor de stat din România nu este public.

# Secţiunea a 3-a Drepturile asupra aeronavelor

#### **Articolul 23**

Sunt recunoscute, fără discriminare, persoanelor fizice şi juridice, române sau străine, următoarele drepturi asupra aeronavelor civile:

- a) dreptul de proprietate;
- b) dreptul de folosință în temeiul unui contract de închiriere încheiat pe o durată determinată, caz în care locatarul dobândește și calitatea de deținător;
- c) dreptul deţinătorului legal de a dobândi proprietatea prin cumpărare, caz în care cumpărătorul dobândeşte calitatea de proprietar;
- d) dreptul proprietarului de a ipoteca ori de a greva aeronava civilă sau componente ale acesteia cu orice drept real, constituit ca garanţie a plăţii unei datorii, cu condiţia ca un asemenea drept să fie constituit conform legii statului de înmatriculare şi transcris în registrul de sarcini al statului de înmatriculare a aeronavei civile.

#### **Articolul 24**

- (1) Actele de proprietate sau de transmitere a proprietății, de constituire de ipoteci sau a altor drepturi reale care privesc o aeronavă civilă sunt reglementate de legislația naţională şi de tratatele internaţionale la care România este parte şi se înscriu în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile.
- (2) Înscrierea în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile nu este constitutivă de drepturi şi are ca efect numai opozabilitatea faţă de terţi a dreptului înscris.
- (3) Nu pot fi supuse procedurilor privind sechestrul sau executarea silită:
- a) aeronavele de stat înmatriculate în România;
- b) echipamentele şi instalaţiile necesare pentru furnizarea serviciilor de navigaţie aeriană în spaţiul aerian naţional.

### Capitolul V Aerodromuri

#### **Articolul 25**

Aerodromurile civile pot fi proprietate publică sau proprietate privată, deschise ori închise utilizării publice.

#### Articolul 26

- (1) Înființarea, funcționarea și certificarea aerodromurilor civile se efectuează în conformitate cu reglementările europene și/sau naționale specifice prin care se stabilesc cerințele specifice tehnice, operaționale, de siguranță și securitate a aviației civile, precum și de protecție a mediului.
- (2) Înființarea, funcționarea și certificarea aerodromurilor militare se efectuează în conformitate cu reglementările specifice prin care se stabilesc cerințele specifice tehnice, operaționale, de siguranță și securitate a aviației militare, precum și de protecție a mediului.

#### **Articolul 27**

(1) Un aerodrom este deschis pentru operarea aeronavelor civile numai dacă este certificat de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor în conformitate cu reglementările naţionale şi/sau europene specifice.

- (2) Un aerodrom militar este deschis pentru operarea aeronavelor de stat numai dacă este certificat de Autoritatea Aeronautică Militară Națională.
- (3) În condiţiile respectării dispoziţiilor regulamentelor europene aplicabile, o aeronavă civilă poate opera pe un aerodrom militar numai pe baza unui protocol încheiat în formă scrisă între operatorul aeronavei şi administratorul aerodromului militar.
- (4) Autoritatea Aeronautică Civilă Română ține registrul de evidență a aerodromurilor civile certificate din România, în care se menționează și dacă aerodromul este deschis sau nu utilizării publice.
- (5) Autoritatea Aeronautică Militară Naţională ţine un registru de evidenţă a aerodromurilor militare certificate din România.

- (1) Toate aeronavele civile care execută zboruri internaţionale sunt obligate să decoleze de pe, respectiv să aterizeze pe un aeroport civil deschis utilizării publice, certificat ca aeroport internaţional sau deschis traficului internaţional.
- (2) Dacă, din cauze de forță majoră, aterizarea și decolarea prevăzute la <u>alin. (1)</u> nu pot fi executate pe unul dintre aeroporturile civile internaționale sau deschise traficului internațional, controlul pentru trecerea frontierei, vamal și cel de securitate a aviației civile, precum și inspecția de siguranță a zborurilor se efectuează la locul de aterizare ori decolare, conform prevederilor legale.
- (3) Condiţiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaţionale sau deschise traficului aerian internaţional se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor.
- (4) Certificarea ca aeroport internaţional sau deschis traficului aerian internaţional se poate efectua numai după aprobarea de către Guvern a deschiderii unui punct de trecere a frontierei pe respectivul aeroport.
- (5) În cazul unui aeroport desemnat ca fiind coordonat în conformitate cu prevederile Regulamentului (CEE) nr. 95 /93, pentru asigurarea finanțării activităților desfășurate de coordonatorul de aeroport, se poate aplica un tarif de coordonare perceput pentru fiecare pasager îmbarcat. Tariful, precum și procedura de stabilire, colectare și utilizare se aprobă prin ordin al ministrului transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor, la propunerea justificată a coordonatorului de aeroport.
- (6) Operatorii aeronavelor civile au obligaţia luării măsurilor necesare pentru a se asigura că, atunci când efectuează operaţiuni de transport aerian comercial pe un aeroport desemnat ca fiind coordonat, respectă sloturile orare care le-au fost alocate şi le utilizează în conformitate cu condiţiile în care acestea le-au fost acordate.
- (7) În conformitate cu dispozițiile art. 11 din Regulamentul (CEE) nr. 95/93, împotriva coordonatorului de aeroport, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 4 din Regulamentul (CEE) nr. 95/93, nu pot fi introduse cereri de despăgubiri legate de exercitarea funcțiilor acestuia, cu excepția cazurilor în care faptele au fost săvârşite din culpă gravă sau cu intenție.

#### **Articolul 29**

- (1) Administratorii aerodromurilor civile au obligația de a asigura condițiile prevăzute de reglementările specifice aplicabile privind aterizarea şi decolarea în siguranță a aeronavelor, securitatea aviației civile, serviciile necesare aeronavelor la sol, precum şi facilitățile de apărare împotriva incendiilor şi prim ajutor pentru cazuri de urgență.
- (2) În plus față de condițiile prevăzute la <u>alin. (1)</u>, administratorii aeroporturilor civile vor asigura, cu respectarea reglementărilor specifice aplicabile fiecărui domeniu şi dimensionate în mod corespunzător volumului de trafic procesat, serviciile necesare pasagerilor, facilitățile de procesare a încărcăturii comerciale a aeronavelor, facilitățile de control de securitate şi de ambulanță, precum şi, după caz, cele de vamă, frontieră, fitosanitare, sanitar-veterinare şi sanitar-umane.

#### **Articolul 30**

- (1) Operatorii economici şi, după caz, autoritățile competente ale statului care desfășoară activități pe aerodromurile civile au obligația de a respecta procedurile stabilite, în temeiul prezentului cod aerian şi al reglementărilor specifice aplicabile, de către administratorii aerodromurilor.
- (2) Toate activitățile care se derulează în perimetrul unui aerodrom civil se desfășoară sub coordonarea administratorului aerodromului.
- (3) Cu excepția operatorilor aeronavelor și a furnizorilor de servicii de navigație aeriană, orice operator economic sau persoană fizică autorizată care desfășoară activități în perimetrul aeroporturilor civile deschise utilizării publice trebuie să dețină un permis de lucru în acest perimetru, eliberat de administratorul aeroportului, în conformitate cu procedurile proprii emise pentru asigurarea respectării cerințelor de siguranță și securitate a aviației civile.

Facilitățile şi serviciile asigurate pe un aerodrom civil deschis utilizării publice sunt accesibile, fără discriminare, tuturor aeronavelor. Administratorul unui aerodrom civil deschis utilizării publice are obligația să asigure publicarea în Publicația de Informare Aeronautică - AIP România a caracteristicilor tehnice ale aerodromului, împreună cu facilitățile si serviciile asigurate.

#### **Articolul 32**

- (1) Tarifele pentru utilizarea facilităților și furnizarea serviciilor prevăzute la <u>art. 31</u>, asigurate de administratorul aerodromului, modalitatea de plată a tarifelor sau de garantare a plății acestora se stabilesc de administratorul de aerodrom și se publică în Publicația de Informare Aeronautică AIP România. Tarifele se aplică în mod transparent și nediscriminatoriu, indiferent de naționalitatea aeronavei civile. Administratorul aerodromului poate aplica scheme de reducere a tarifelor, în anumite situații, cu respectarea legislației în domeniul concurenței și ajutorului de stat.
- (2) Pe aerodromurile civile deschise utilizării publice sunt scutite de la plata tarifelor aeroportuare de pasager, securitate, dezvoltare, tranzit, transfer, aterizare, staționare și iluminat următoarele categorii de aeronave:
  - a) aeronavele de stat românești;
- b) aeronavele militare străine, pentru care există acorduri bilaterale în acest sens, încheiate în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- c) aeronavele care execută zboruri speciale, numai în cazul demnitarilor aflați în misiuni oficiale;
- d) aeronavele nominalizate prin Programul S.A.C., înmatriculate militar;
- e) aeronavele care execută zboruri în folosul Organizației Națiunilor Unite sau al altor organizații internaționale la care România este parte, respectiv în folosul unor organizații neguvernamentale activând în scop umanitar, recunoscute de România:
- f) aeronavele civile care efectuează zboruri de căutare-salvare, autorizate conform reglementărilor specifice aplicabile;
- g) aeronavele care efectuează zboruri umanitare, autorizate în conformitate cu procedura prevăzută la <u>art. 13</u> alin. (1);
- h) aeronavele care sunt nevoite să aterizeze din cauza unor situații de forță majoră;
- i) aeronavele care aterizează pentru verificarea încărcăturii din dispoziția unei autorități române;
- j) zborurile efectuate cu aeronave civile cu masa maximă autorizată la decolare mai mică de 2.000 kg pentru aerodromurile cu mai puţin de 300.000 de pasageri pe an;
- k) zborurile efectuate cu aeronavele care decolează și se întorc pe același aerodrom.
- (3) Administratorul unui aerodrom civil deschis utilizării publice poate acorda, în mod transparent şi nediscriminatoriu, scutiri de la plata tarifelor prevăzute la <u>alin. (1)</u> şi altor categorii de aeronave, cu respectarea legislației în domeniul concurenței şi ajutorului de stat.
- (4) Scutirile prevăzute la <u>alin. (2) lit. a)-d</u>) se aplică numai pe aerodromurile civile administrate de o entitate juridică la care statul român sau o unitate administrativ-teritorială este acţionar majoritar sau care funcţionează sub autoritatea unei autorități publice locale sau judeţene.

#### **Articolul 33**

Administratorul unui aerodrom civil deschis utilizării publice are obligaţia încheierii unei asigurări de răspundere civilă pentru acoperirea eventualelor prejudicii produse unei terţe persoane care utilizează infrastructura aerodromului, ca urmare a unei acţiuni ori inacţiuni culpabile a administratorului aerodromului sau a prepuşilor ori a mandatarilor acestuia.

#### **Articolul 34**

Aterizarea unei aeronave civile pe un aerodrom civil certificat, deschis utilizării publice, echivalează cu acceptarea de către operatorul acesteia a termenilor, condiţiilor şi tarifelor de utilizare a aerodromului şi a serviciilor de navigaţie aeriană terminală şi generează obligaţia de plată din partea operatorului aeronavei a respectivelor tarife.

- (1) Fără a aduce atingere obligațiilor rezultate pentru statul român din tratatele internaționale la care este parte, administratorul aerodromului civil, direct sau la solicitarea furnizorului serviciilor de navigație aeriană, are dreptul de a reține la sol o aeronavă civilă, în situația în care operatorul aeronavei, direct sau prin reprezentant, nu a plătit, respectiv, nu a garantat plata contravalorii tarifelor de utilizare a aerodromului și a serviciilor de navigație aeriană terminală, conform modalităților de plată, respectiv, garantare publicate în Publicația de Informare Aeronautică AIP România. Răspunderea pentru orice daună cauzată pasagerilor sau încărcăturii comerciale ca urmare a reținerii la sol a aeronavei, revine operatorului aeronavei, cu excepția cazului în care acesta face dovada că reținerea la sol a aeronavei s-a prelungit, în mod nejustificat, după efectuarea plății, respectiv garantarea plății contravalorii tarifelor de utilizare a aerodromului și/sau a serviciilor de navigație aeriană terminală.
- (2) Dreptul de retenţie prevăzut la <u>alin. (1)</u> operează în favoarea administratorului aerodromului civil sau, după caz, a furnizorului de servicii de navigaţie aeriană, până la stingerea debitelor sau până se face dovada constituirii

unor garanţii suficiente în raport cu creanţa invocată, dovadă acceptată de administratorul aerodromului civil sau, după caz, de furnizorul de servicii de navigație aeriană, cu respectarea reglementărilor în vigoare.

- (3) În funcție de facilitățile utilizate și serviciile furnizate după momentul retenției, tarifele menționate la <u>alin. (1)</u> curg în continuare față de operatorul aeronavei civile până la momentul achitării în întregime a creanței datorate.
- (4) În scopul menţinerii capacităţilor operaţionale ale aerodromului, în situaţia în care perioada de reţinere la sol a unei aeronave depăşeşte 30 de zile calendaristice, administratorul aerodromului are dreptul să repoziţioneze aeronava în cauză, cu un preaviz de 5 zile lucrătoare transmis operatorului aeronavei.
- (5) Administratorul aerodromului este exonerat de orice răspundere pentru daunele produse operatorului şi/sau proprietarului aeronavei ca urmare a reţinerii la sol a acesteia, inclusiv ca urmare a repoziţionării sau deprecierii fizice şi morale a aeronavei reţinute.

# Capitolul VI Personalul aeronautic

# Secţiunea 1 Prevederi generale

#### **Articolul 36**

În aeronautica civilă şi, respectiv, militară funcţionează personal aeronautic civil, respectiv, militar, precum şi alte categorii de personal.

#### **Articolul 37**

- (1) Personalul aeronautic civil cuprinde:
- a) personal aeronautic navigant;
- b) personal aeronautic nenavigant.
- (2) Drepturile și obligațiile personalului aeronautic civil se stabilesc prin reglementări specifice, în condițiile legii.

#### **Articolul 38**

Personalul aeronautic civil navigant cuprinde:

- a) personalul care constituie echipajul de conducere de la bordul aeronavelor civile: piloţi, navigatori, mecanici şi /sau ingineri de bord şi operatori radionaviganţi;
- b) personalul de cabină, tehnic sau care îndeplineşte alte funcții la bordul aeronavelor civile, calificat pentru categoria respectivă de aeronavă civilă, care, neparticipând la conducerea acestora, exercită la bord activități cu privire la pasageri și mărfuri, activități de control tehnic în vederea constatării stării de navigabilitate, activități de verificare în zbor a funcționării mijloacelor de comunicații electronice, navigație și supraveghere, precum și alte activități aeronautice civile, potrivit reglementărilor specifice aplicabile;
- c) personalul de inspecție în zbor a operațiunilor aeriene;
- d) parașutiștii deținători a unui document de certificare în conformitate cu reglementările specifice aplicabile.

#### **Articolul 39**

Personalul aeronautic civil nenavigant cuprinde:

- a) personalul tehnic certificat care lucrează direct la planificarea şi pregătirea operațională a zborurilor, la proiectarea, certificarea, fabricația, inspecția, întreținerea, reparația şi operarea tehnicii aeronautice;
- b) personalul certificat care furnizează și/sau asigură serviciile de navigație aeriană;
- c) inspectorii aeronautici, calificaţi corespunzător, cu excepţia celor prevăzuţi la art. 38 lit. c);
- d) personalul certificat de aerodrom care execută activități specifice, cu impact asupra siguranței sau securității aviației civile;
- e) auditorii de securitate a aviaţiei civile;
- f) personalul certificat care asigură programarea şi/sau controlul de la distanţă al aeronavelor civile fără pilot la bord.

#### **Articolul 40**

- (1) Categoriile de personal aeronautic militar sunt reglementate prin lege specială.
- (2) Fără a aduce atingere reglementărilor europene specifice, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor şi Ministerul Apărării Naţionale pot stabili prin reglementări comune, la propunerea Autorităţii Aeronautice Civile Române şi a Autorităţii Aeronautice Militare Naţionale, modalitatea de echivalare sau recunoaştere a programelor de pregătire a unor categorii de personal aeronautic.

# Secţiunea a 2-a Comandantul şi echipajul aeronavei civile

- (1) Echipajul aeronavei civile este constituit din personal aeronautic certificat în mod corespunzător, care desfășoară activități la bord în conformitate cu reglementările specifice aplicabile.
- (2) Membrii echipajului aeronavei au obligaţia ca, pe întreaga perioadă a misiunii, să aibă asupra lor documentele de certificare individuale obligatorii prevăzute de reglementările specifice aplicabile.
- (3) Echipajul se află în subordinea comandantului de aeronavă civilă.
- (4) Comandantul aeronavei civile este desemnat de operatorul aerian, pentru fiecare zbor, cu excepţia cazului când prin reglementări specifice se prevede altfel.

- (1) Funcţia de comandant de aeronavă civilă este îndeplinită de pilotul comandant, certificat pentru categoria, clasa sau tipul aeronavei civile respective şi având licenţa şi calificarea corespunzătoare în termen de valabilitate.
- (2) Persoana care îndeplinește condițiile prevăzute la <u>alin. (1)</u> are funcția de comandant de aeronavă din momentul începerii misiunii și până în momentul terminării acesteia.
- (3) Comandantul aeronavei civile care remorchează alte aeronave este comandantul acestora până la declanșarea lor.

#### **Articolul 43**

- (1) Comandantul aeronavei civile răspunde de pregătirea şi executarea în siguranță a fiecărui zbor, precum şi de comportamentul şi disciplina echipajului la bord şi la sol, cu respectarea prevederilor prezentului cod aerian şi ale reglementărilor specifice aplicabile.
- (2) Acesta va refuza decolarea atunci când constată nereguli cu ocazia îndeplinirii sarcinilor ce îi revin, în conformitate cu reglementările specifice în vigoare.

#### **Articolul 44**

- (1) În timpul misiunii sale comandantul de aeronavă civilă poate delega atribuţii, dar nu poate să îşi delege responsabilităţile.
- (2) În cazul în care acesta este împiedicat din orice cauză, în cursul zborului sau la sol, să își îndeplinească funcţia, în lipsa desemnării prealabile a unei alte persoane pentru a-l înlocui, funcţia de comandant de aeronavă civilă va fi exercitată de unul dintre ceilalţi membri ai echipajului de conducere, în ordinea stabilită prin reglementările specifice aplicabile.

#### Articolul 45

- (1) Comandantul unei aeronave civile aflate în zbor are jurisdicţie asupra întregului personal aeronautic civil aflat la bord.
- (2) Dispozițiile date de comandantul de aeronavă civilă în timpul zborului, în scopul asigurării siguranței zborului, sunt obligatorii pentru toate persoanele aflate la bord.
- (3) Comandantul de aeronavă civilă poate debarca orice membru al echipajului şi orice pasager la o escală intermediară, pentru motive determinate de siguranța zborului şi de păstrarea ordinii în aeronava civilă.

#### **Articolul 46**

- (1) În caz de pericol, comandantul de aeronavă civilă va lua măsurile necesare pentru salvarea pasagerilor, a echipajului, a încărcăturii, precum și a aeronavei, după caz.
- (2) În cazul unui accident, comandantul de aeronavă civilă îşi menţine toate prerogativele până în momentul când autoritatea în drept îl eliberează de atribuţiile ce îi revin în legătură cu operarea aeronavei.

#### **Articolul 47**

În cazul aeronavelor fără pilot la bord, personalul care asigură programarea şi/sau controlul de la distanță al acestora răspunde pentru realizarea în siguranță a zborului, de la începerea şi până la terminarea operațiunii de zbor, putând lua orice măsuri în acest scop.

# Capitolul VII Operaţiuni aeriene civile

Secţiunea 1 Generalități

#### **Articolul 48**

Operațiunile aeriene civile se clasifică astfel:

- a) operaţiuni de transport aerian comercial;
- b) operaţiuni de aviaţie generală;
- c) zboruri şcoală;
- d) operațiuni de lucru aerian.

### Secţiunea a 2-a Operaţiuni de transport aerian comercial

#### **Articolul 49**

Operaţiunile de transport aerian comercial sunt operaţiunile aeriene comerciale care constau în efectuarea transportului de pasageri, bagaje, mărfuri şi/sau poştă, prin curse regulate sau neregulate, pe bază de contract de transport încheiat între transportatorul aerian şi beneficiarul transportului. Transporturile aeriene comerciale executate în spaţiul aerian naţional sunt supuse Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, reglementărilor europene şi tratatelor internaţionale la care România este parte.

#### **Articolul 50**

- (1) Transportatorul aerian răspunde pentru orice prejudiciu produs prin decesul sau vătămarea sănătăţii pasagerilor ori avarierea sau pierderea bagajelor, a mărfii şi/sau a poştei transportate.
- (2) Regimul răspunderii transportatorului aerian este reglementat în conformitate cu prevederile dreptului comun, în măsura în care nu s-a stabilit altfel prin reglementări europene sau prin tratatele internaţionale la care România este parte.

#### **Articolul 51**

Transporturile aeriene comerciale efectuate prin curse regulate sunt transporturile aeriene executate după orare publicate şi rute prestabilite, destinate să asigure legătura între două sau mai multe aeroporturi şi în care capacitatea comercială disponibilă este pusă la dispoziție publicului contra cost.

#### **Articolul 52**

- (1) Transporturile aeriene comerciale, altele decât cele prevăzute la art. 51, se efectuează prin curse neregulate.
- (2) Transporturile aeriene comerciale prin curse neregulate includ şi zborurile care nu implică transportul pasagerilor între aerodromuri diferite, efectuate contra cost sau în schimbul altor compensații, cu unul sau mai mulți pasageri la bord.

#### **Articolul 53**

- (1) Transportatorii aerieni români pot efectua transporturi aeriene comerciale pe rute interne sau internaţionale, prin curse regulate sau neregulate, numai în condiţiile deţinerii unui certificat de operator aerian în termen de valabilitate şi a unei licenţe de operare eliberată de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor în conformitate cu prevederile reglementărilor europene şi cu cele naţionale specifice.
- (2) Excepţii de la prevederile <u>alin. (1)</u> se pot stabili prin reglementări naţionale specifice emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicaţiilor sau prin reglementări europene.
- (3) Transportatorii aerieni străini pot efectua transporturi aeriene comerciale spre/dinspre România sau în interiorul României, în conformitate cu prevederile reglementărilor europene şi ale tratatelor internaţionale la care România este parte, precum şi, după caz, în baza drepturilor de trafic acordate de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor, în condiţiile legii.

#### **Articolul 54**

Aeronavele, precum şi persoanele şi bunurile de la bordul acestora, care înainte de/după operarea pe o rută internaţională au fost/urmează să fie utilizate în operarea cu drepturi de trafic pe rute interne, se supun controlului vamal şi de frontieră la intrarea în/ieşirea din România.

#### Secțiunea a 3-a

#### Operațiuni de aviație generală și lucru aerian. Zboruri școală

- (1) Operațiunile de aviație generală sunt operațiuni aeriene necomerciale și cuprind:
- a) transporturile aeriene în interes propriu;
- b) zborurile în interes propriu;
- c) zborurile particulare.
- (2) Transporturile aeriene în interes propriu reprezintă operaţiunile de aviaţie generală executate de o persoană juridică, fără perceperea unui tarif sau a echivalentului acestuia în bunuri ori servicii, utilizându-se aeronave civile proprii sau închiriate, care constituie accesoriul unei alte activităţi economice executate de persoana respectivă, beneficiarul transportului.
- (3) Zborurile în interes propriu reprezintă operaţiunile de aviaţie generală, altele decât transporturile aeriene în interes propriu, efectuate de persoane fizice sau juridice, cu aeronave civile proprii sau închiriate, pentru şi în susţinerea nevoilor activităţilor proprii, fără perceperea unui tarif sau a echivalentului acestuia în bunuri ori servicii. Zborurile în interes propriu includ şi zborurile efectuate exclusiv în scop sportiv.
- (4) Zborurile particulare reprezintă operațiunile de aviație generală efectuate de deținătorii de aeronave civile, persoane fizice, exclusiv în scop necomercial.

(5) Operaţiunile de aviaţie generală se efectuează cu respectarea reglementărilor naţionale şi/sau europene specifice.

#### **Articolul 56**

- (1) Operaţiunile de lucru aerian sunt operaţiunile aeriene comerciale specializate efectuate pentru construcţii, agricultură, protecţia mediului, fotografiere, supraveghere, observare şi patrulare, publicitate, cercetare ştiinţifică, precum şi în alte scopuri, de către operatori de aeronave civile care îndeplinesc cerinţele prevăzute în reglementări naţionale şi/sau europene specifice.
- (2) Operaţiunile de lucru aerian în spaţiul aerian naţional pot fi efectuate şi de către operatori de aeronave din alte state numai în condiţiile stabilite prin reglementări specifice naţionale sau, după caz, europene.

#### **Articolul 57**

Zborurile şcoală sunt zboruri efectuate pentru derularea cursurilor de pregătire practică în zbor, în cadrul organizațiilor de pregătire certificate sau de către persoane fizice certificate ca instructor, cu respectarea reglementărilor naţionale şi/sau europene specifice, pe baze comerciale sau necomerciale.

#### **Articolul 58**

Regimul răspunderii operatorilor de aeronave care efectuează operaţiuni de aviaţie generală, operaţiuni de lucru aerian sau zboruri şcoală în spaţiul aerian naţional este reglementat în conformitate cu prevederile dreptului comun, în măsura în care nu s-a stabilit altfel prin reglementări europene sau printr-un tratat internaţional la care România este parte.

# Capitolul VIII Protecția mediului

#### **Articolul 59**

În sensul prezentului cod aerian, protecţia mediului reuneşte toate activităţile care au ca scop reducerea impactului negativ al aviaţiei civile asupra mediului şi sănătăţii populaţiei, datorat zgomotului produs de mişcările aeronavelor civile pe aerodromurile civile certificate şi în vecinătăţile acestora, emisiilor motoarelor aeronavelor civile şi ale echipamentelor cu motoare cu ardere internă, substanţelor folosite în cadrul activităţilor aeronautice civile şi deşeurilor rezultate în urma desfăşurării acestor activităţi, precum şi prevenirea, reducerea şi înlăturarea poluărilor şi/sau contaminărilor rezultate în perimetrul aerodromurilor civile ca urmare a unor evenimente de aviaţie în care sunt implicate bunuri periculoase transportate sau care urmează să fie transportate aerian.

#### **Articolul 60**

Autoritatea publică centrală pentru protecţia mediului, prin autorităţile publice din subordine, este autoritatea competentă responsabilă cu monitorizarea implementării la nivelul unităţilor de aviaţie civilă a dispoziţiilor reglementărilor naţionale şi europene din domeniul protecţiei mediului, inclusiv a reglementărilor referitoare la evaluarea şi gestionarea zgomotului ambiant pentru aerodromurile civile certificate din România.

#### **Articolul 61**

Restricţiile de operare a unor categorii de aeronave civile pe toate aerodromurile civile certificate din România sau în spaţiul aerian naţional, precum şi de înmatriculare a acestora în România în funcţie de standardul de emitere a certificatului de zgomot, se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la iniţiativa Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor, în condiţiile în care nu sunt stabilite prin reglementări europene direct aplicabile.

#### Articolul 62

Furnizorul de servicii de navigaţie aeriană are ca prioritate obligaţia îndeplinirii obiectivelor de siguranţă a traficului aerian, fluidizarea fluxurilor de trafic aerian şi aplicarea, ori de câte ori este posibil, a unor măsuri de limitare a impactului traficului aerian asupra mediului, atunci când astfel de măsuri nu contravin obiectivelor de siguranţă sus menţionate.

- (1) Aerodromurile civile certificate din România pentru care există obligația realizării hărților strategice de zgomot și a planurilor de acțiune aferente, precum și criteriile care stau la baza realizării acestora, sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului, la inițiativa autorității publice centrale pentru protecția mediului.
- (2) Administratorii aerodromurilor civile certificate din România prevăzute la <u>alin. (1)</u> au obligaţia ca, atunci când elaborează programe de dezvoltare a infrastructurii de aerodrom, să utilizeze cartarea zgomotului în vederea previzionării impactului activităţilor viitoare asupra vecinătăţilor aerodromurilor.
- (3) Autoritățile administrației publice locale au obligația integrării în documentațiile de urbanism și de amenajare a teritoriului a hărților strategice de zgomot prevăzute la <u>alin. (1)</u>, precum și a programelor de dezvoltare specificate la alin. (2), împreună cu rezultatele cartării zgomotului.

(4) Metodologia de cartare a zgomotului în vederea previzionării impactului activităților existente şi viitoare de pe un aerodrom asupra vecinătăților acestuia, se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la inițiativa autorității publice centrale pentru protecția mediului.

#### **Articolul 64**

- (1) Autoritățile administrației publice locale care administrează teritoriile aflate în vecinătatea aerodromurilor au obligația realizării unei zonări acustice a vecinătăților aerodromurilor civile prin utilizarea metodologiei de cartare a zgomotului prevăzută la art. 63 alin. (4).
- (2) Zonele de protecţie acustică a vecinătăţilor fiecărui aerodrom civil certificat din România se integrează, împreună cu restricţiile asociate, prin grija autorităţilor administraţiei publice locale, în documentaţiile de urbanism şi amenajare a teritoriului, cu respectarea reglementărilor europene şi naţionale din domeniul evaluării impactului asupra mediului.
- (3) Autoritățile administrației publice locale au obligația realizării unor politici de dezvoltare și amenajare a teritoriilor aflate în vecinătatea aerodromurilor civile certificate din România, luând în considerare restricțiile asociate zonelor de protecție acustică.

#### **Articolul 65**

- (1) Administratorul fiecărui aerodrom civil certificat, deschis sau închis utilizării publice, are obligaţia elaborării şi implementării unui plan operaţional de intervenţie pentru înlăturarea contaminărilor rezultate în perimetrul aerodromului, ca urmare a unor evenimente de aviaţie în care sunt implicate substanţe periculoase transportate sau care urmează să fie transportate aerian. Planul se avizează de autorităţile competente în domeniul protecţiei mediului şi al sănătăţii publice, precum şi de Comisia Naţională pentru Controlul Activităţii Nucleare, în cazul transportului de materiale radioactive.
- (2) Orice contaminare cu substanţe periculoase în perimetrul unui aerodrom civil certificat se notifică inspectoratului pentru situaţii de urgenţă judeţean sau Inspectoratul pentru Situaţii de Urgenţă "Dealul Spirii" Bucureşti Ilfov, după caz, precum şi structurilor teritoriale ale autorităţilor competente în domeniile protecţiei mediului şi sănătăţii publice din judeţul pe teritoriul căruia este amplasat aerodromul. Contaminările cu materiale radioactive se notifică şi Comisiei Naţionale pentru Controlul Activităţilor Nucleare.
- (3) Administratorul unui aerodrom civil certificat are obligaţia înlăturării, cu respectarea reglementărilor şi procedurilor legale aplicabile, a contaminărilor rezultate în perimetrul aerodromului ca urmare a unor evenimente de aviaţie civilă în care sunt implicate substanţe periculoase transportate sau care urmează să fie transportate aerian. În funcţie de amploarea contaminării, entităţile menţionate la alin. (2) au obligaţia acordării asistenţei şi sprijinului necesar pentru înlăturarea contaminării.
- (4) În cazul în care operaţiunile aeriene se desfăşoară pe un teren dintre cele prevăzute la <u>art. 14 alin. (2)</u> sau <u>(5)</u>, operatorul aeronavei are obligaţia înlăturării, cu respectarea reglementărilor şi procedurilor legale aplicabile, a oricărei contaminări rezultate pe terenul respectiv ca urmare a unor evenimente de aviaţie civilă în care sunt implicate substanţe periculoase transportate sau care urmează să fie transportate aerian, cu suportarea integrală a costurilor aferente, conform principiului "poluatorul plăteşte".

#### **Articolul 66**

Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor împreună cu autoritatea publică centrală pentru protecţia mediului elaborează şi actualizează planul naţional de acţiune pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate ca urmare a activităţilor specifice aviaţiei civile, care se aprobă prin ordin comun al celor două autorităţi.

Capitolul IX Siguranța

Secţiunea 1 Generalități

- (1) Siguranța reprezintă o cerință obligatorie şi, totodată, un criteriu de performanță fundamental pentru orice activitate aeronautică civilă sau cu aeronave de stat.
- (2) Siguranța în aviație se realizează prin:
- a) emiterea de reglementări specifice, inclusiv stabilirea obiectivelor de siguranță, precum și a nivelurilor de siguranță cerute sau minim acceptabile;
- b) asigurarea cadrului de implementare a reglementărilor, obiectivelor și nivelurilor de siguranță;
- c) exercitarea funcției de supervizare a siguranței.

(3) Stabilirea obiectivelor de siguranţă în aviaţia civilă la nivel naţional, precum şi a nivelurilor de siguranţă cerute sau minim acceptabile prevăzute la <u>alin. (2) lit. a</u>) se realizează prin Programul naţional de siguranţă în aviaţia civilă, care se aprobă prin ordin al ministrului transporturilor, infrastructurii şi comunicaţiilor, la propunerea Autorităţii Aeronautice Civile Române.

#### **Articolul 68**

- (1) Funcţia de supervizare a siguranţei în aviaţia civilă la nivel naţional se îndeplineşte de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română în calitate de organism tehnic specializat al Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor şi autoritate naţională de supervizare, care funcţionează independent de agenţii aeronautici civili supuşi supervizării. Atribuţiile ce revin Autorităţii Aeronautice Civile Române în calitate de autoritatea naţională de supervizare se stabilesc prin regulamentul de organizare şi funcţionare al acesteia, aprobat prin hotărâre a Guvernului.
- (2) Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor nu poate interveni în activităţile desfăşurate de Autoritatea Aeronautică Civilă Română în exercitarea funcţiei de supervizare a siguranţei sau în exercitarea atribuţiilor delegate prevăzute la art. 6 alin. (1).
- (3) În îndeplinirea funcţiei de supervizare a siguranţei, Autoritatea Aeronautică Civilă Română poate propune Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor restricţionarea sau interzicerea temporară a traficului aerian general într-o porţiune sau în întreg spaţiul aerian naţional atunci când constată că siguranţa zborului este în pericol.

#### **Articolul 69**

- (1) Autoritatea Aeronautică Civilă Română poate interzice temporar sau poate restricţiona efectuarea de zboruri în spaţiul aerian naţional de către aeronavele civile despre care sunt deţinute informaţii că operarea ori întreţinerea acestora nu corespunde standardelor minime de siguranţă stabilite în baza prevederilor Convenţiei de la Chicago.
- (2) În cazul în care astfel de neconformități cu standardele minime de siguranță stabilite în baza prevederilor Convenţiei de la Chicago sunt sesizate cu ocazia inspecţiilor la sol efectuate pe aerodromurile din România, conform reglementărilor specifice aplicabile, iar măsurile corective subsecvente nu sunt aplicate înaintea efectuării zborului următor sau sunt necorespunzătoare, Autoritatea Aeronautică Civilă Română poate decide reţinerea la sol a aeronavei civile respective, până la remedierea deficienţelor semnalate, urmând a informa imediat Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor şi alte autorităţi române interesate, operatorul aeronavei, precum şi, după caz, autoritatea aeronautică a statului de înmatriculare a aeronavei reţinute.
- (3) Măsurile necesare pentru reţinerea la sol a aeronavei civile prevăzute la <u>alin. (2)</u> vor fi luate de administratorul aerodromului, la solicitarea Autorității Aeronautice Civile Române.

#### **Articolul 70**

Funcţia de supervizare a siguranţei în aviaţia militară se îndeplineşte de către Autoritatea Aeronautică Militară Naţională care îşi exercită atribuţiile de natură tehnică stabilite prin acte normative specifice.

#### **Articolul 71**

Ministerul Apărării Naţionale poate interzice temporar sau poate restricţiona efectuarea zborurilor operaţionale în spaţiul aerian naţional de către aeronavele de stat despre care sunt deţinute informaţii verificate sau confirmate că operarea ori întreţinerea acestora nu corespunde standardelor minime de siguranţă stabilite prin reglementări militare specifice.

# Secţiunea a 2-a Certificarea agenţilor aeronautici

- (1) În scopul realizării siguranței, următoarele categorii de agenți aeronautici civili sunt supuşi certificării şi/sau supravegherii continue de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, potrivit reglementărilor specifice naționale şi/sau, după caz, europene:
  - a) operatorii aeronavelor civile, corespunzător cu operațiunile aeriene civile pe care le desfășoară;
- **b)** agenții aeronautici civili care au ca obiect de activitate proiectarea, fabricația, întreținerea și reparația aeronavelor, motoarelor, elicelor, pieselor și echipamentelor asociate;
- c) agenți aeronautici civili care asigură administrarea aerodromurilor civile;
- d) agenţi aeronautici civili care au ca obiect de activitate furnizarea serviciilor de navigaţie aeriană, precum şi a serviciilor aferente gestionării activităţilor şi deplasării aeronavelor şi vehiculelor pe platforma unui aerodrom;
- e) agenții aeronautici civili care se ocupă cu pregătirea personalului aeronautic civil;
- f) agenții aeronautici civili care au ca obiect de activitate proiectarea procedurilor de zbor;
- g) alte categorii de agenți aeronautici civili, potrivit reglementărilor specifice aplicabile.

(2) Documentele de certificare emise pentru agenţii aeronautici prevăzuţi la <u>alin. (1)</u> de către statele membre ale Uniunii Europene sau de alte state cu care Uniunea Europeană are încheiate tratate specifice sunt recunoscute automat pe teritoriul României, în condiţiile în care este astfel stabilit prin reglementările europene aplicabile şi /sau prin tratatele la care România este parte.

#### **Articolul 73**

În scopul realizării siguranței, următoarele categorii de agenți aeronautici sunt supuși certificării și supravegherii continue de către Autoritatea Aeronautică Militară Națională:

- a) operatorii aeronavelor de stat corespunzător cu operațiunile aeriene pe care le desfășoară;
- b) agenţii aeronautici care au ca obiect de activitate proiectarea, fabricaţia şi întreţinerea aeronavelor de stat, motoarelor, elicelor, pieselor şi echipamentelor asociate, precum şi cei care au ca obiect de activitate procesele specializate, inclusiv încercările de tip, testările specializate şi distribuirea produselor aeronautice utilizate de operatorii aeronavelor de stat;
- c) agenții aeronautici care desfășoară activități de proiectare, construcții, montaj, reparații și întreținere pentru elemente de infrastructură și echipamente necesare desfășurării activităților aeronautice militare și care concură direct la siguranța zborului;
- **d)** agenții aeronautici care au ca obiect de activitate furnizarea serviciilor de navigație aeriană militare, precum și activitățile aeroportuare pe aerodromuri militare;
- e) agenții aeronautici care se ocupă cu pregătirea personalului aeronautic militar;
- **f)** agenţii aeronautici care au ca obiect de activitate selecţia, evaluarea, testarea sau expertizarea medicală şi psihologică a personalului aeronautic militar;
- g) alte categorii de agenți aeronautici militari, potrivit reglementărilor specifice aplicabile.

### Secţiunea a 3-a Certificarea personalului aeronautic

#### **Articolul 74**

- (1) Categoriile de personal aeronautic civil, documentele de certificare obligatorii pentru exercitarea de către personalul aeronautic civil a activităţilor aeronautice civile, precum şi cerinţele pentru obţinerea documentelor de certificare sunt stabilite prin reglementări specifice emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor şi/sau prin reglementări europene.
- (2) Documentele de certificare obligatorii pentru exercitarea de către personalul aeronautic militar a activităților aeronautice militare, precum şi cerințele pentru obținerea documentelor de certificare se stabilesc prin reglementări specifice emise de Ministerul Apărării Naţionale.
- (3) Orice persoană care face dovada îndeplinirii cerințelor prevăzute în reglementările specifice aplicabile poate solicita certificarea ca personal aeronautic.

#### **Articolul 75**

Documentele de certificare ale personalului aeronautic sunt documente nominale individuale, obligatorii pe întreaga durată a desfășurării activității ca personal aeronautic.

#### **Articolul 76**

- (1) În condiţiile în care tratatele internaţionale la care România este parte nu prevăd altfel, documentele de certificare emise de alte state pot fi recunoscute sau validate în România numai dacă criteriile în baza cărora au fost eliberate se situează cel puţin la nivelul standardelor şi practicilor recomandate de Organizaţia Aviaţiei Civile Internaţionale şi în condiţiile îndeplinirii cerinţelor reglementărilor naţionale specifice aplicabile şi/sau ale tratatelor la care România este parte.
- (2) Documentele de certificare emise de către statele membre ale Uniunii Europene sau de alte state cu care Uniunea Europeană are încheiate tratate specifice sunt recunoscute automat pe teritoriul României, în condiţiile în care este astfel stabilit prin reglementările europene aplicabile şi/sau prin tratatele la care România este parte.

#### **Articolul 77**

Pregătirea personalului aeronautic civil se efectuează în conformitate cu reglementările specifice emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicaţiilor şi/sau cu reglementările europene.

#### **Articolul 78**

Examinarea medicală a candidaţilor care solicită certificarea ca personal aeronautic civil se efectuează, în condiţiile legii, în conformitate cu reglementările specifice emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor şi/sau cu reglementările europene aplicabile.

### Secțiunea a 4-a

Certificarea aeronavelor și admisibilitatea la salt a parașutelor

- (1) Aeronavele care se înmatriculează în România, motoarele şi elicele acestora trebuie să deţină un certificat de tip emis potrivit reglementărilor specifice aplicabile, care să acopere produsul complet, inclusiv toate piesele şi echipamentele instalate pe acesta.
- (2) În certificatul de tip se înscriu condițiile și limitările care sunt cerute în interesul siguranței zborului.

Piesele şi echipamentele pot deţine un certificat specific în urma demonstrării că acestea sunt conforme cu specificaţiile detaliate de navigabilitate stabilite conform reglementărilor specifice aplicabile.

#### **Articolul 81**

- (1) Fiecare aeronavă trebuie să deţină un certificat de navigabilitate emis în urma demonstrării că aeronava este conformă cu proiectul de tip aprobat în certificatul de tip şi că întreaga documentaţie, inspecţiile şi încercările relevante demonstrează că aeronava este în condiţie de operare în siguranţă.
- (2) În certificatul de navigabilitate se înscriu categoriile de activități pentru care aeronava poate fi utilizată, precum și alte condiții și limitări impuse de siguranța zborului.
- (3) Fiecare paraşută utilizată de personalul aeronautic civil în spaţiul aerian naţional trebuie să deţină un document de admisibilitate la salt. Tipul documentelor de admisibilitate la salt şi procedura de emitere a acestora se stabilesc prin reglementări specifice emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor.
- (4) Prin reglementări specifice emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor sau, după caz, prin reglementări europene pot fi stabilite categorii de aeronave civile care pot fi utilizate fără să deţină certificat de tip şi/sau de navigabilitate, în baza unor documente echivalente de navigabilitate sau fără niciun astfel de document.
- (5) Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor poate stabili, prin reglementări specifice, categorii de paraşute care, prin excepţie de la prevederile <u>alin. (3)</u>, pot fi utilizate fără să deţină un document de admisibilitate la salt, în baza unor documente echivalente sau fără niciun astfel de document.

#### **Articolul 82**

- (1) Certificarea aeronavelor civile se face în conformitate cu reglementările specifice, emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor, şi/sau, după caz, cu reglementările europene aplicabile.
- (2) Certificatul de navigabilitate sau documentul echivalent de navigabilitate trebuie să se afle în permanenţă la bordul aeronavei civile sau al aeronavelor de stat de transport; în cazul aeronavei fără pilot la bord, certificatul de navigabilitate sau documentul echivalent trebuie să se afle în permanenţă asupra persoanei care asigură controlul acesteia de la distanţă.

#### **Articolul 83**

- (1) Certificarea aeronavelor de stat şi emiterea documentelor de admisibilitate la salt a paraşutelor utilizate de personalul aeronautic militar se face în conformitate cu reglementările specifice emise de Ministerul Apărării Nationale.
- (2) Ministerul Apărării Naţionale poate stabili categorii şi/sau tipuri de aeronave de stat care pot fi utilizate fără să deţină certificat de tip şi/sau de navigabilitate.
- (3) Ministerul Apărării Naţionale poate stabili categorii de paraşute care, prin excepţie, pot fi utilizate fără să deţină un document de admisibilitate la salt, în baza unor documente echivalente sau fără niciun astfel de document.

### Secţiunea a 5-a Zone supuse servituţilor aeronautice

#### **Articolul 84**

Având în vedere dispoziţiile art. 38 din Regulamentul (UE) nr. 2018/1139, în scopul asigurării siguranţei zborului se stabilesc, în conformitate cu reglementările specifice emise, la propunerea Autorităţii Aeronautice Civile Române, de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor cu respectarea standardelor şi practicilor recomandate de Organizaţia Aviaţiei Civile Internaţionale în baza dispoziţiilor art. 37 al Convenţiei de la Chicago şi prevăzute în anexele la această Convenţie, zone supuse servituţilor aeronautice civile aferente aerodromurilor civile certificate şi echipamentelor serviciilor civile de navigaţie aeriană, precum şi restricţii asociate acestor zone legate de regimul construcţiilor, destinaţia si utilizarea terenurilor.

#### **Articolul 85**

(1) Limitele zonelor supuse servituţilor aeronautice civile şi restricţiile asociate acestor zone se determină de către administratorul aerodromului civil sau, după caz, de către cel al echipamentelor serviciilor civile de navigaţie aeriană, în conformitate cu reglementările specifice prevăzute la art. 84, se avizează de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, în exercitarea funcţiei de supervizare a siguranţei ce revine acesteia, şi se transmit autorităţilor administraţiei publice locale şi judeţene pe teritoriul cărora se extind aceste zone, pentru a fi incluse în documentaţiile de urbanism şi amenajare a teritoriului, iar pentru informare, şi instituţiei prefectului.

Emiterea avizului Autorității Aeronautice Civile Române se realizează în conformitate cu procedura aprobată de directorul general al Autorității Aeronautice Civile Române, publicată pe site-ul acestei autorității.

- (2) Autoritățile administrației publice locale au obligația integrării în documentațiile de urbanism și de amenajare a teritoriului, în condițiile legii, a zonelor supuse servituților aeronautice determinate și transmise conform <u>alin. (1)</u>, împreună cu restricțiile asociate acestor zone.
- (3) Autorizaţia de construire a unui aerodrom civil nou va putea fi emisă numai în condiţiile în care zonele supuse servituţilor aeronautice civile şi restricţiile asociate, determinate în conformitate cu reglementările specifice prevăzute la <u>art. 84</u>, sunt incluse în documentaţiile de urbanism şi de amenajare a teritoriului aprobate în condiţiile legii, cu avizul prealabil al Autorităţii Aeronautice Civile Române.

#### **Articolul 86**

- (1) Ministerul Apărării Naţionale, în scopul asigurării siguranţei zborului, stabileşte prin reglementările specifice zone de interes militar şi zone supuse servituţilor aeronautice militare aferente aerodromurilor militare, radarelor militare de supraveghere şi control al utilizării spaţiului aerian, precum şi echipamentelor serviciilor de navigaţie aeriană militare.
- (2) Ministerul Apărării Naţionale stabileşte limitele zonelor de interes militar şi ale zonelor supuse servituţilor aeronautice militare pentru aerodromurile militare şi pentru poziţiile echipamentelor radarelor militare de supraveghere şi control al utilizării spaţiului aerian sau de navigaţie aeriană.
- (3) Zonele supuse servituţilor aeronautice militare se determină de către administratorul aerodromului sau de către cel al echipamentelor serviciilor de navigaţie aeriană, în conformitate cu reglementările specifice prevăzute la <u>alin. (1)</u>, se avizează de către Autoritatea Aeronautică Militară Naţională, se înscriu în cartea funciară şi se transmit, împreună cu restricţiile asociate legate de regimul construcţiilor, destinaţia şi utilizarea terenurilor, autorităţilor administraţiei publice locale şi judeţene pe teritoriul cărora se extind aceste zone, pentru a fi cuprinse în documentaţiile de urbanism şi amenajare a teritoriului.
- (4) Autoritățile administrației publice locale și județene au obligația integrării în documentațiile de urbanism și de amenajare a teritoriului, în condițiile legii, a zonelor supuse servituților aeronautice determinate conform <u>alin. (1)</u>, împreună cu restricțiile asociate acestor zone.

#### **Articolul 87**

- (1) Prin derogare de la dispoziţiile art. 10 lit. b) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţii, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, orice modificare a regulamentului local de urbanism, precum şi orice lucrare sau schimbare a destinaţiei şi/sau utilizării unui teren în zonele supuse servituţilor aeronautice civile se fac numai cu avizul Autorităţii Aeronautice Civile Române, emis în exercitarea funcţiei de supervizare a siguranţei ce revine acesteia, iar în cazul aerodromurilor civile utilizate şi ca baze de operare pentru aeronave de stat, cu avizul Autorităţii Aeronautice Civile Române şi al Ministerului Apărării Naţionale. Avizului Autorităţii Aeronautice Civile Române, precum şi celui al Ministerului Apărării Naţionale nu li se aplică dispoziţiile legislaţiei privind aprobarea tacită.
- (2) Autoritățile administrației publice locale pe raza cărora se găsesc zone supuse servituților aeronautice civile au obligația de a supraveghea respectarea restricțiilor asociate acestor zone și de a transmite Autorității Aeronautice Civile Române, administratorului aerodromului sau al echipamentului de navigație aeriană din zonele respective documentul de recepție a lucrărilor aferente construcțiilor autorizate în baza avizului Autorității Aeronautice Civile Române.

#### **Articolul 88**

În zonele de interes militar şi cele supuse servituţilor aeronautice militare orice modificare a regulamentului local de urbanism, precum şi orice lucrare sau schimbare a destinaţiei şi/sau utilizării unui teren pot fi efectuate numai cu avizul Ministerului Apărării Naţionale, iar în cazul aerodromurilor militare certificate şi pentru operaţiuni cu aeronave civile, cu avizul Ministerului Apărării Naţionale şi al Autorităţii Aeronautice Civile Române.

#### **Articolul 89**

Orice persoană fizică sau juridică are obligația respectării restricțiilor impuse prin reglementările specifice referitoare la zonele supuse servituților aeronautice sau, după caz, la zonele de interes militar, precum și prin avizele prevăzute la art. 87 și 88.

# Secţiunea a 6-a Date de teren şi obstaculare

#### **Articolul 90**

Administratorii aerodromurilor civile certificate unde sunt aplicate proceduri de zbor instrumental au obligaţia să asigure baze de date de teren şi obstaculare în format electronic, în conformitate cu standardele şi practicile recomandate prevăzute în Anexa nr. 15 - Servicii de informare aeronautică la Convenţia de la Chicago şi cu reglementările europene aplicabile.

- (1) Obligaţia prevăzută la <u>art. 90</u> în sarcina administratorului aerodromului se limitează la zonele 2, 3 şi 4 astfel cum sunt acestea definite în Anexa nr. 15 Servicii de informare aeronautică la Convenţia de la Chicago şi poate fi dusă la îndeplinire prin contractarea unor furnizori de servicii specifice sau prin încheierea, în condiţiile legii, a unor aranjamente cu autorităţi şi instituţii publice cu atribuţii în domeniul colectării şi întreţinerii bazelor de date de teren şi obstaculare la nivel naţional.
- (2) Entitățile care asigură serviciile de proiectare a procedurilor de zbor şi, respectiv, de elaborare a hărților aeronautice aferente unui aerodrom au acces la bazele de date de teren şi obstaculare, în baza unor aranjamente încheiate cu administratorul aerodromului.
- (3) Persoanele fizice şi juridice care realizează pe teritoriul României, cu respectarea legislaţiei specifice, construcţii cu înălţimea de la sol mai mare sau egală cu 45 de metri au obligaţia notificării Autorităţii Aeronautice Civile Române cu privire la natura construcţiei, înălţimea şi coordonatele acesteia, în termen de 48 de ore de la finalizarea construcţiei. Notificarea se realizează în conformitate cu procedura aprobată de directorul general al Autorităţii Aeronautice Civile Române şi publicată pe site-ul acesteia. Autoritatea Aeronautică Civilă Română informează în mod corespunzător, după caz, administratorul aerodromului civil certificat în vecinătatea căruia este amplasată construcţia, precum şi Ministerul Apărării Naţionale.
- (4) Construcțiile prevăzute la <u>alin. (3)</u> trebuie balizate şi, după caz, marcate în conformitate cu reglementările specifice emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor, la propunerea Autorităţii Aeronautice Civile Române.

#### Sectiunea a 7-a

#### Transferul responsabilităților de supraveghere a siguranței

#### **Articolul 92**

În cazul unei aeronave civile înmatriculate într-un alt stat şi operate de un operator aerian civil român, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor, prin Autoritatea Aeronautică Civilă Română, poate încheia, conform Convenţiei de la Chicago şi cu respectarea legislaţiei naţionale în domeniul tratatelor internaţionale, acorduri bilaterale cu autorităţile aeronautice din acel stat, prin care se preiau, în totalitate sau în parte, funcţiile şi obligaţiile ce revin statului de înmatriculare a aeronavei.

#### **Articolul 93**

În cazul unei aeronave civile înmatriculate în România şi operate de un operator aerian civil dintr-un alt stat, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor, prin Autoritatea Aeronautică Civilă Română, poate încheia, conform Convenţiei de la Chicago şi cu respectarea legislaţiei naţionale în domeniul tratatelor internaţionale, acorduri bilaterale cu autorităţile aeronautice din acel stat prin care se transferă, în totalitate sau în parte, funcţiile şi obligaţiile ce revin statului român în calitate de stat de înmatriculare a aeronavei.

#### **Articolul 94**

Acordurile de transfer de responsabilitate încheiate între state parte la Convenţia de la Chicago, în baza articolului 83 bis al Convenţiei, se recunosc de către România.

# Capitolul X Securitatea aviaţiei civile

#### **Articolul 95**

- (1) Coordonarea la nivel naţional a aplicării standardelor de bază comune în domeniul securității aviaţiei civile, stabilite prin reglementări specifice naţionale şi europene, se realizează pe baza Programului Naţional de Securitate a Aviaţiei Civile, elaborat de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor şi aprobat prin hotărâre a Guvernului.
- (2) Monitorizarea aplicării standardelor de bază comune în domeniul securității aviației civile, stabilite prin reglementări specifice naționale și europene, se realizează pe baza Programului național de control al calității în securitatea aviației civile, aprobat prin ordin al ministrului transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor.

#### **Articolul 96**

(1) Autoritatea competentă în domeniul securității aviației civile la nivel național este Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicațiilor care îşi poate exercita atribuţiile privind coordonarea şi monitorizarea aplicării standardelor de bază comune în domeniul securităţii aviaţiei civile, precum şi alte atribuţii în domeniul securităţii aviaţiei civile direct şi/sau prin delegare de competenţă către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, în condiţiile legii.

(2) Coordonarea interinstituţională pe aspecte ce ţin de securitatea aviaţiei se realizează în cadrul Comitetului naţional de securitate a aviaţiei, organism consultativ, fără personalitate juridică. Înfiinţarea, componenţa şi atribuţiile Comitetului naţional de securitate a aviaţiei se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor.

# Capitolul XI Facilităţi

#### **Articolul 97**

- (1) Facilitățile se asigură pe aeroporturile din România în conformitate cu standardele şi practicile recomandate, emise de organizațiile internaționale de aviație civilă la care România este parte, precum şi cu reglementările europene şi/sau naționale specifice în vigoare.
- (2) Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor elaborează Programul naţional de facilităţi în domeniul transportului aerian, în conformitate cu cerinţele Anexei nr. 9 Facilităţi la Convenţia de la Chicago, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

#### Articolul 98

Administratorii aeroporturilor civile au obligaţia să asigure condiţiile pentru implementarea şi asigurarea funcţionării sistemului de facilităţi la aeroporturile pe care le administrează.

### Capitolul XII

### Căutarea și salvarea

#### **Articolul 99**

- (1) În regiunea de informare a zborurilor FIR Bucureşti, serviciile de alarmare şi misiunile de căutare şi salvare a victimelor şi supravieţuitorilor unui accident de aviaţie se realizează în conformitate cu legislaţia naţională referitoare la managementul situaţiilor de urgenţă, cu respectarea dispoziţiilor prezentului cod, precum şi ale obligaţiilor ce decurg pentru România din tratatele internaţionale la care este parte.
- (2) Responsabilitățile instituțiilor care desfășoară misiunile de căutare și salvare a victimelor și supraviețuitorilor unui accident de aviație, precum și sistemul de coordonare a acestor misiuni se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.
- (3) Căutarea şi salvarea victimelor şi supravieţuitorilor unui accident de aviaţie în care este implicată o aeronavă de stat se realizează în conformitate cu reglementările specifice emise de Ministerul Apărării Naţionale.

#### **Articolul 100**

Misiunile de căutare şi salvare au ca scop căutarea şi salvarea tuturor victimelor şi supravieţuitorilor unui accident de aviaţie, indiferent de naţionalitatea acestora sau înmatricularea aeronavei.

#### **Articolul 101**

Toate autoritățile publice, precum și persoanele fizice și juridice solicitate au obligația de a acorda asistență în cazul operațiunilor de căutare și de salvare, urmărindu-se prioritar salvarea vieților omenești, precum și prevenirea amplificării daunelor și conservarea dovezilor esențiale pentru anchetarea adecvată a accidentelor.

#### **Articolul 102**

- (1) Orice transportator aerian român are obligația elaborării și aplicării unui plan de acțiune care să conțină măsuri de acordare a asistenței necesare desfășurării operațiunilor de căutare și de salvare, precum și măsuri de asistență imediată acordată victimelor unui accident de aviație și rudelor acestora, indiferent de locul producerii accidentului.
- (2) În ceea ce priveşte asistenţa acordată victimelor unui accident de aviaţie şi rudelor acestora, planul va conţine cel puţin măsuri şi resurse pentru punerea la dispoziţia rudelor victimelor unui accident de aviaţie, imediat după producerea acestuia, a unei linii telefonice speciale, asigurarea, la cerere, a transportului rudelor victimelor la locul producerii accidentului şi asigurarea asistenţei psihologice pentru victimele accidentului şi rudele acestora.

#### Capitolul XIII

#### Investigația privind siguranța în aviație

- (1) Orice accident sau incident grav de aviaţie civilă produs în spaţiul aerian naţional sau pe teritoriul României face obiectul unei investigaţii privind siguranţa în aviaţia civilă.
- (2) Autoritatea de Investigaţii şi Analiză pentru Siguranţa Aviaţiei Civile, instituţie publică cu personalitate juridică, este autoritatea unică în domeniul investigaţiilor şi analizelor privind siguranţa aviaţiei civile la nivel naţional cu atribuţii în organizarea, conducerea, coordonarea, controlul şi efectuarea investigaţiilor privind siguranţa aviaţiei civile, în condiţiile legii şi ale Regulamentului (UE) nr. 996/2010.

(3) În condiţiile în care nu contravine reglementărilor europene aplicabile, prin actul normativ privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Autorităţii de Investigaţii şi Analiză pentru Siguranţa Aviaţiei Civile se pot stabili excepţii de la dispoziţiile alin. (1).

#### Articolul 104

- (1) Scopul investigaţiei privind siguranţa în aviaţia civilă îl reprezintă prevenirea producerii unor accidente şi incidente, prin culegerea şi analizarea informaţiilor, expunerea concluziilor, inclusiv determinarea cauzei şi/sau a factorilor contributivi şi, atunci când este cazul, formularea de recomandări privind siguranţa în aviaţie.
- (2) Obiectivul investigației privind siguranța în aviația civilă este creșterea și menținerea siguranței în aviația civilă la un nivel ridicat prin emiterea recomandărilor privind siguranța în vederea prevenirii producerii unor evenimente similare.
- (3) Investigaţiile privind siguranţa în aviaţia civilă sunt independente de ancheta penală, administrativă şi disciplinară şi nu urmăresc în niciun caz să stabilească a cui este culpa sau răspunderea. Acestea sunt distincte de orice proceduri judiciare sau administrative destinate stabilirii culpei sau răspunderii şi nu aduc atingere acestor proceduri.
- (4) Stabilirea responsabilităților, a persoanelor vinovate, a gradului de vinovăție, precum și aplicarea sancțiunilor sunt de competența organelor abilitate prin lege.
- (5) Inspectorii aeronautici din cadrul Autorității de Investigații şi Analiză pentru Siguranța Aviației Civile sunt investiți cu exercițiul autorității publice în exercitarea atribuțiilor ce le revin, beneficiind de protecție potrivit legii. Aceștia nu pot fi chemați ca martori în procese pentru a relata fapte, împrejurări sau informații referitoare la investigațiile privind siguranța la care au participat în calitate de președinte sau membru al comisiei de investigație și nu pot fi asimilați ca experți judiciari.

#### **Articolul 105**

- (1) Activitatea de investigaţie privind siguranţa în aviaţia civilă desfăşurată de Autoritatea de Investigaţii şi Analiză pentru Siguranţa Aviaţiei Civile se realizează în conformitate cu prevederile reglementărilor europene în vigoare, precum şi ale standardelor şi practicilor recomandate de Organizaţia Aviaţiei Civile Internaţionale.
- (2) Orice persoană fizică sau juridică are obligaţia să nu împiedice activitatea de investigaţie privind siguranţa desfăşurată de investigatorii Autorităţii de Investigaţii şi Analiză pentru Siguranţa Aviaţiei Civile şi să pună la dispoziţia acestora toate înregistrările, informaţiile şi documentele relevante ce privesc respectiva investigaţie.

#### **Articolul 106**

- (1) Autoritatea de Investigaţii şi Analiză pentru Siguranţa Aviaţiei Civile are obligaţia instituirii la nivel naţional a unui sistem de raportare obligatorie a evenimentelor care pot reprezenta un risc semnificativ pentru siguranţa aviaţiei civile, în conformitate cu reglementările europene specifice. Autoritatea de Investigaţii şi Analiză pentru Siguranţa Aviaţiei Civile asigură accesul Autorităţii Aeronautice Civile Române la acest sistem.
- (2) Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile este responsabilă cu instituirea la nivel național a unui sistem de raportare voluntară a evenimentelor de aviație pentru a facilita colectarea informațiilor detaliate privind evenimentele care pot să nu fie captate prin sistemul de raportare obligatorie.
- (3) Agenții aeronautici civili au obligația să raporteze Autorității de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile, în conformitate cu reglementările specifice aplicabile, evenimentele prevăzute la <u>alin. (1)</u> de care au cunoștință.
- (4) Confidenţialitatea surselor de informare în timpul investigaţiei privind siguranţa în aviaţia civilă, precum şi a raportărilor voluntare ale personalului aeronautic civil care stau la baza începerii sau desfăşurării unei investigaţii privind siguranţa în aviaţie de către Autoritatea de Investigaţii şi Analiză pentru Siguranţa Aviaţiei Civile este garantată în condiţiile legii.

#### **Articolul 107**

- (1) Orice persoană implicată într-un eveniment de aviaţie este obligată să furnizeze, la cererea comisiei de investigaţie privind siguranţa, pe durata desfăşurării investigaţiei privind siguranţa în aviaţia civilă, toate informaţiile şi relaţiile care îi sunt cunoscute cu privire la evenimentul respectiv.
- (2) Până la sosirea investigatorilor în domeniul siguranței, se interzice oricărei persoane modificarea situației de la locul accidentului, prelevarea de probe din acesta, mişcarea, mutarea sau îndepărtarea aeronavei, a conținutului sau resturilor acesteia ori prelevarea de probe din aeronavă, conținutul sau resturile acesteia, cu excepția cazurilor în care o astfel de acțiune ar fi necesară din motive de siguranță sau pentru a acorda ajutor persoanelor rănite sau în care a fost obținută permisiunea explicită a autorităților care au controlul asupra locului accidentului în urma consultării, atunci când este posibil, a Autorității de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile.

Ministerul Apărării Naţionale este autoritatea aeronautică de stat pentru reglementarea, organizarea şi desfăşurarea activităţilor privind investigația evenimentelor de aviaţie produse cu aeronave de stat.

#### **Articolul 109**

- (1) Structurile deţinătoare de aeronave de stat au obligaţia să informeze Ministerul Apărării Naţionale asupra producerii incidentelor şi accidentelor în care sunt implicate aeronave de stat.
- (2) Orice persoană implicată într-un eveniment de aviaţie este obligată să furnizeze, la cererea comisiei de investigaţie, pe durata investigaţiei tehnice a unui eveniment de aviaţie în care este implicată o aeronavă de stat, toate informaţiile şi relaţiile care îi sunt cunoscute cu privire la evenimentul în cauză.
- (3) Confidenţialitatea surselor de informare în timpul investigaţiei privind siguranţa, precum şi a raportărilor voluntare ale personalului aeronautic militar care stau la baza începerii sau desfăşurării unei investigaţii tehnice a evenimentelor de aviaţie, produse cu aeronave de stat, este garantată, cu excepţia situaţiilor expres prevăzute de lege.

#### **Articolul 110**

- (1) Ministerul Apărării Naţionale, prin Autoritatea Aeronautică Militară Naţională şi Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor, prin Autoritatea de Investigaţii şi Analiză pentru Siguranţa Aviaţiei Civile, stabilesc o procedură comună, aprobată de conducătorii celor două instituţii, aplicabilă în cazul investigării evenimentelor de aviaţie în care sunt implicate aeronave şi/sau unităţi de control al traficului aerian civile şi militare.
- (2) Prin expresia persoană implicată în sensul prezentului capitol se înțelege proprietarul, un membru al echipajului de zbor sau operatorul aeronavei implicate într-un eveniment de aviație; orice persoană implicată în întreținerea, proiectarea, fabricarea respectivei aeronave sau în instruirea echipajului; orice persoană implicată în furnizarea serviciilor de control al traficului aerian, de informare a zborului sau a serviciilor aeroportuare pentru aeronavă; personalul autorităților naționale aeronautice civile sau, după caz, militare.

# Capitolul XIV Sanctiuni

#### **Articolul 111**

Încălcarea prevederilor prezentului cod aerian atrage, după caz, răspunderea disciplinară, civilă, contravenţională sau penală a persoanelor vinovate.

#### **Articolul 112**

Încălcarea de către personalul aeronautic civil a îndatoririlor de serviciu prevăzute de actele normative cu putere de lege sau neîndeplinirea acestora, dacă fapta a pus în pericol siguranţa unei aeronave în zbor şi prin aceasta s-a cauzat o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice, se pedepseşte cu închisoare de la 2 ani la 7 ani şi interzicerea unor drepturi.

#### **Articolul 113**

- (1) Încredinţarea comenzilor aeronavei civile de către pilotul comandant unei persoane neautorizate se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi.
- (2) Părăsirea fără aprobare a postului de către orice membru al echipajului de conducere sau de către personalul ce asigură direct informarea, dirijarea şi controlul traficului aerian, dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranța aeronavei în zbor, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani şi interzicerea unor drepturi.

#### **Articolul 114**

- (1) Efectuarea serviciului de către personalul aeronautic aflat sub influența băuturilor alcoolice constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
- (2) Efectuarea serviciului de către personalul aeronautic care are o îmbibaţie alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge ori se află sub influenţa unor substanţe psihoactive se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani şi interzicerea unor drepturi.
- (3) Dacă faptele prevăzute la <u>alin. (1)</u> și <u>(2)</u> sunt săvârșite de personalul aeronautic navigant, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu jumătate.
- (4) Refuzul ori sustragerea persoanelor prevăzute la <u>alin. (1)-(3)</u> de a se supune prelevării de mostre biologice necesare în vederea stabilirii alcoolemiei ori a prezenţei unor substanţe psihoactive constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.

- (1) Pilotarea unei aeronave de către o persoană care nu posedă documentele de certificare prevăzute de reglementările în vigoare pentru pilotarea aeronavei respective se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.
- (2) Operarea unei aeronave fără pilot la bord de către o persoană care nu posedă documentele de certificare prevăzute de reglementările în vigoare pentru operarea aeronavei respective se pedepseşte cu închisoare de la trei luni la 3 ani sau cu amendă.

(3) Dacă prin fapta prevăzută la <u>alin. (1)</u> și <u>(2)</u> s-a pus în pericol siguranța altor zboruri, sănătatea publică sau protecția mediului, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

#### **Articolul 116**

- (1) Se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă următoarele fapte:
- a) exploatarea unei aeronave fără ca aceasta să posede certificatul de înmatriculare sau, după caz, de identificare, emis potrivit dispozițiilor legale;
- b) exploatarea unei aeronave fără ca aceasta să posede certificatul de navigabilitate sau, după caz, documentul echivalent de navigabilitate, emis potrivit dispozițiilor legale;
- c) inscripționarea neconformă cu certificatul de înmatriculare sau identificare ori suprimarea mărcilor de inscripționare.
- (2) Faptele prevăzute la <u>alin. (1) lit. a)</u> şi b), săvârşite după comunicarea refuzului eliberării certificatului de înmatriculare sau, după caz, de identificare, respectiv a certificatului de navigabilitate sau a documentului echivalent de navigabilitate, se pedepsesc cu închisoare de la unu la 5 ani.
- (3) Se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă următoarele fapte:
- a) nerespectarea restricţiilor impuse prin reglementările specifice referitoare la zonele supuse servituţilor aeronautice şi la zonele de interes militar sau prin avizele emise de Autoritatea Aeronautică Civilă Română şi /sau, după caz, de Ministerul Apărării Naţionale, de către persoanele fizice şi juridice prevăzute la art. 89, dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranţa aeronavelor în zbor;
- b) efectuarea unei operațiuni de transport aerian comercial fără deținerea licenței de operare şi/sau a certificatului de operator prevăzute la <u>art. 53 alin. (1)</u>, dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranța aeronavei în zbor.

#### **Articolul 117**

- (1) Operarea unei aeronave civile fără pilot la bord care transportă armament, materiale radioactive, materiale explozive, precum şi bunuri periculoase încadrate, conform documentului Doc 9284 al Organizației pentru Aviația Civilă Internațională, instituită prin Convenţia privind aviaţia civilă internaţională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944, la care România a aderat prin Decretul nr. 194/1965, în categoriile substanţe infecţioase (Clasa 6, Diviziunea 6.2) şi gaze toxice (Clasa 2, Diviziunea 2.3) se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.
- (2) Operarea unei aeronave într-o zonă interzisă, instituită şi publicată conform reglementărilor specifice, se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

#### **Articolul 118**

Comunicarea de informaţii false, cunoscând caracterul fals al acestora, dacă prin aceasta se pune în pericol siguranţa unei aeronave în zbor, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi.

#### **Articolul 119**

- (1) Săvârşirea fără drept a oricărui act de violenţă fizică sau psihică asupra unei persoane aflate la bordul unei aeronave civile în zbor ori în pregătire de zbor, dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranţa acestei aeronave, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 de ani şi interzicerea unor drepturi.
- (2) Dacă fapta prevăzută la <u>alin. (1)</u> a fost săvârşită asupra unui membru al echipajului aeronavei, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea unor drepturi.
- (3) Pătrunderea fără drept în zonele de securitate cu acces restricţionat din cadrul aeroporturilor civile se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

- (1) Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare, cu ajutorul unui dispozitiv, al unei arme sau al unei substanţe, a infrastructurii sau instalaţiilor unui aeroport civil ori a unei aeronave care nu este în serviciu, dar se află pe un aeroport civil, sau perturbarea serviciilor aeroportului, dacă fapta a pus în pericol sau este de natură a pune în pericol siguranţa şi securitatea în acest aeroport, se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.
- (2) Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare a instalaţiilor ori a serviciilor de navigaţie aeriană sau perturbarea funcţionării acestora, dacă fapta a pus în pericol sau este de natură să pună în pericol siguranţa aeronavelor în zbor, se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi.
- (3) Cu pedeapsa prevăzută la <u>alin. (2)</u> se sancţionează şi distrugerea unei aeronave în serviciu sau cauzarea de deteriorări care o fac indisponibilă de zbor ori care sunt de natură să îi pună în pericol siguranța în zbor.
- (4) Plasarea pe o aeronavă în serviciu, prin orice mijloc, a unui dispozitiv ori a unei substanţe capabile să distrugă acea aeronavă sau să îi producă deteriorări care o fac inaptă de zbor ori care sunt de natură să pericliteze siguranţa acesteia în zbor se pedepseşte cu închisoare de la 7 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi.

Preluarea fără drept a unei aeronave în serviciu, prin orice mijloace, precum şi exercitarea fără drept, prin orice mijloace, a controlului asupra aeronavei se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi.

#### **Articolul 122**

Dacă faptele prevăzute la <u>art. 112</u>, 113, 116 și 118 au avut ca urmare moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 15 la 25 ani ori detenţiunea pe viaţă şi interzicerea unor drepturi.

#### **Articolul 123**

- (1) Tentativa la infracțiunile prevăzute în prezentul capitol se pedepsește.
- (2) Se consideră tentativă şi producerea sau procurarea mijloacelor ori instrumentelor, precum şi luarea de măsuri în vederea comiterii infracțiunilor prevăzute în prezentul capitol.

#### Articolul 124

Cercetarea faptelor prevăzute la <u>art. 112-123</u>, precum şi punerea în mişcare a acţiunii penale sunt de competenţa procurorului de pe lângă curtea de apel în a cărei rază teritorială au fost săvârşite acestea.

#### **Articolul 125**

În înțelesul prevederilor art. 118-121:

- a) o aeronavă se consideră a fi în serviciu din momentul în care personalul de la sol sau echipajul începe să o pregătească în vederea unui anumit zbor până la expirarea unui termen de 24 de ore după orice aterizare; perioada de serviciu cuprinde întregul timp în care aeronava se află în zbor, în sensul prevederilor lit. b);
- b) o aeronavă se consideră a fi în zbor din momentul în care, îmbarcarea fiind terminată, toate uşile exterioare au fost închise şi până în momentul în care una dintre aceste uşi a fost deschisă în vederea debarcării; în caz de aterizare forţată se consideră că zborul se continuă până când autoritatea competentă preia în sarcină aeronava, persoanele şi bunurile de la bord;
- c) termenii aeronavă în zbor şi aeronavă în serviciu se referă exclusiv la aeronave cu echipaj de conducere la bord.

#### **Articolul 126**

Constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii, să constituie infracțiuni, următoarele fapte:

- a) nerespectarea de către operatorul unei aeronave fără pilot la bord a obligației de a înceta activitatea de zbor şi de a aduce aeronava la sol în situația prevăzută la art. 13 alin. (4);
- b) darea spre utilizare, de către proprietarul sau, după caz, de către administratorul prevăzut la <u>art. 14 alin. (2) lit.</u> <u>b)</u>, către un operator aerian a unui teren ori a unei suprafeţe de apă, altul/alta decât un aerodrom certificat, care nu îndeplineşte condiţia prevăzută la art. 14 alin. (2) lit. a);
- c) aterizarea pe şi, respectiv, decolarea de pe un teren ori suprafaţă de apă, altul/alta decât un aerodrom certificat, cu încălcarea dispoziţiilor art. 14 alin. (2) sau (5);
- d) efectuarea unui zbor în spaţiul aerian naţional cu o aeronavă civilă sau de stat, cu încălcarea dispoziţiilor art. 14 alin. (7) sau (11);
- e) nerespectarea interdicțiilor prevăzute la art. 15 alin. (1) lit. c), d) și f) și alin. (3);
- f) efectuarea unui zbor deasupra unei zone dens populate sau deasupra unei adunări organizate de oameni în aer liber, cu încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2);
- g) refuzul operatorului unei aeronave civile fără pilot la bord de a aduce aeronava la sol la solicitarea personalului autorităților competente prevăzute la <u>art. 128 alin. (1)</u>, în conformitate cu dispozițiile <u>art. 15 alin. (5)</u>;
- h) lansarea de către o persoană fizică sau juridică, în spaţiul aerian naţional, a unor corpuri materiale care pot constitui un pericol pentru siguranţa zborurilor aeronavelor, fără autorizaţia prevăzută la art. 16 alin. (1) sau utilizarea de fascicule luminoase îndreptate către aeronave aflate într-una din fazele zborului sau către turnuri de control al traficului aerian, cu încălcarea restricţiilor stabilite conform art. 16 alin. (3);
- i) efectuarea unui zbor pe o rută internațională spre/dinspre România cu încălcarea cerinței de la art. 28 alin. (1);
- j) refuzul comandantului unei aeronave civile, respectiv al persoanei care asigură controlul de la distanță al unei aeronave civile fără pilot la bord de a prezenta persoanelor împuternicite, în condițiile legii, certificatul de înmatriculare sau, după caz, de identificare al aeronavei, respectiv certificatul de navigabilitate sau, după caz, documentul echivalent de navigabilitate;
- k) efectuarea de către persoane fizice sau juridice a unei operațiuni de transport aerian comercial fără deţinerea licenței de operare şi/sau a certificatului de operator conform dispozițiilor art. 53 alin. (1);
- I) efectuarea de către persoane fizice sau juridice a activităților aeronautice civile prevăzute la <u>art. 72</u>, fără deținerea unui document de certificare valabil conform reglementărilor specifice aplicabile;
- m) operarea unei aeronave civile cu nerespectarea condiţiilor şi limitărilor înscrise în certificatul de navigabilitate conform prevederilor art. 81 alin. (2);

- n) neîndeplinirea de către administratorul aerodromului civil sau de către administratorul echipamentelor serviciilor civile de navigație aeriană a obligației ce îi revine în conformitate cu dispozițiile <u>art. 85 alin. (1)</u>, în termenul prevăzut la art. 134;
- o) neîndeplinirea de către autoritățile administrației publice locale a obligației ce le revine conform dispozițiilor art. 85 alin. (2), în termen de 6 luni de la primirea de la administratorul aerodromului sau, după caz, al echipamentelor serviciilor civile de navigație aeriană a documentațiilor complete privind zonele supuse servituților aeronautice civile şi restricțiile asociate acestora, determinate conform prevederilor art. 85 alin. (1);
- p) efectuarea de către orice persoană fizică sau juridică a unei lucrări sau schimbarea destinaţiei/utilizării unui teren într-o zonă supusă servituţilor aeronautice civile fără obţinerea avizelor prevăzute la <u>art. 87 alin. (1),</u> respectiv într-o zonă supusă servituţilor aeronautice militare sau zonă de interes militar, fără obţinerea avizelor prevăzute la art. 88;
- q) nerespectarea restricţiilor impuse prin avizele emise de Autoritatea Aeronautică Civilă Română şi/sau, după caz, de Ministerul Apărării Naţionale conform art. 87 şi 88;
- **r)** nerespectarea de către orice persoană fizică sau juridică a obligațiilor prevăzute la <u>art. 91 alin. (3)</u>, respectiv alin. (4);
- s) neaplicarea de către un transportator aerian, în cazul unui accident, a măsurilor prevăzute la <u>art. 102 alin. (2)</u> pentru victimele unui accident și rudele acestora;
- **§)** obstrucţionarea de către orice persoană fizică sau juridică a investigatorilor Autorităţii de Investigaţii şi Analiză pentru Siguranţa Aviaţiei Civile să îşi îndeplinească sarcinile de serviciu şi refuzul nejustificat al furnizării înregistrărilor, informaţiilor şi documentelor relevante în cadrul unei investigaţii, conform cerinţei de la art. 105 alin. (2);
- t) neraportarea evenimentelor de aviaţie civilă de către cei care au această obligaţie în conformitate cu prevederile art. 106 alin. (3);
- t) efectuarea unui salt cu paraşuta de către o persoană care nu este în posesia unui document de certificare, în situația în care un astfel de document este prevăzut de reglementările specifice în vigoare, sau utilizând o paraşută pentru care nu a fost emis un document de admisibilitate la salt sau un document echivalent în conformitate cu prevederile reglementărilor specifice;
- u) modificarea de către orice persoană a situației de la locul unui accident de aviație, prelevarea de probe din acesta, mişcarea, mutarea sau îndepărtarea aeronavei, a conținutului sau resturilor acesteia ori prelevarea de probe din aeronavă, conținutul sau resturile acesteia, cu încălcarea dispozițiilor art. 107 alin. (2);
- v) nerespectarea de către persoanele fizice sau juridice care închiriază, distribuie, comercializează sau pun la dispoziția altor persoane, sub orice formă, pe teritoriul României, aeronave fără pilot la bord a cerinței de informare conform dispozițiilor art. 131;
- w) efectuarea de către operatorul aeronavei, în mod repetat şi intenţionat, a operaţiunilor de transport aerian comercial pe un aeroport desemnat ca fiind coordonat, la ore cu mult diferite faţă de sloturile alocate sau utilizarea acestor sloturi într-un mod substanţial diferit faţă de cel indicat în momentul alocării, având drept urmare perturbarea activitătilor pe aeroport sau a serviciilor de trafic aerian:
- x) săvârşirea fără drept a oricărui act de violență fizică sau verbală asupra unei persoane aflate în perimetrul unui aeroport.

- (1) Contravenţiile prevăzute la art. 126 se sancţionează după cum urmează:
- a) contravenția prevăzută la lit. x) cu amendă de la 2.000 lei la 4.000 lei;
- b) contravenţiile prevăzute la <u>lit. b), g)-j), n)</u> şi <u>ş)-v)</u> cu amendă de la 8.000 lei la 16.000 lei;
- c) contravenţiile prevăzute la <u>lit. a), c)-f), l), m)</u> și <u>o)</u> cu amendă de la 25.000 lei la 50.000 lei;
- d) contravențiile prevăzute la lit. k) și p)-r) cu amendă de la 50.000 lei la 100.000 lei;
- e) prin derogare de la prevederile art. 8 alin. (2) lit. a) din Ordonanţa Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările şi completările ulterioare, contravenţiile prevăzute la lit. s) şi w) cu amendă de la 300.000 la 400.000 lei.
- (2) Cuantumul amenzilor prevăzute la alin. (1) se poate actualiza prin hotărâre a Guvernului.

- (1) Constatarea contravenţiilor prevăzute la <u>art. 126</u>, precum şi aplicarea amenzilor se fac, cu respectarea dispoziţiilor legale în vigoare, de către:
- a) persoanele desemnate în acest scop de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, pentru contravenţiile prevăzute la <u>lit. i)</u>, <u>l)-n)</u>, <u>r)</u>, <u>s)</u> şi <u>t)</u>;

- b) persoanele desemnate în acest scop de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, respectiv Ministerul Apărării Naţionale pentru contravenţiile prevăzute la <u>lit. d</u>) şi <u>e</u>) în cazul aeronavelor civile, respectiv al aeronavelor de stat;
- c) persoanele desemnate în acest scop de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, respectiv Ministerul Apărării Naţionale pentru contravenţiile prevăzute la <u>lit. p</u>) şi <u>q</u>), în cazul zonelor supuse servituţilor aeronautice civile, respectiv al zonelor supuse servituţilor aeronautice militare sau al zonelor de interes militar;
- d) persoanele desemnate în acest scop de către Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile pentru contravențiile prevăzute la lit. ș), t) și u);
- e) persoanele desemnate în acest scop de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, ofițerii şi agenții de poliție din cadrul Poliției Române, ofițerii şi subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române, ofițeri şi agenți de poliție din cadrul Poliției de Frontieră Române în zonele specifice de competență, precum şi polițiştii locali, pentru contravențiile prevăzute la lit. b), c), f)-h), j) şi k);
- f) persoanele desemnate în acest scop de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, Ministerul Apărării Naţionale, ofiţerii şi agenţii de poliţie din cadrul Poliţiei Române, ofiţerii şi subofiţerii din cadrul Jandarmeriei Române pentru contravenţia prevăzută la lit. a);
- g) persoanele desemnate în acest scop de către Inspectoratul de Stat în Construcţii, pentru contravenţia prevăzută la lit. o);
- h) persoanele desemnate în acest scop de către Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorului, pentru contravenţia prevăzută la lit. v);
- i) persoanele desemnate în acest scop de către Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor, pentru contraventia prevăzută la lit. w);
- j) ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române, ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române, ofițeri și agenți de poliție din cadrul Poliției de Frontieră Române în zonele specifice de competență, pentru contravenția prevăzută la lit. x).
- (2) Contravenţiilor prevăzute la <u>art. 126</u> le sunt aplicabile dispoziţiile Ordonanţei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările şi completările ulterioare.

# Capitolul XV Dispoziții tranzitorii și finale

#### **Articolul 129**

Reglementările specifice emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor, respectiv de Ministerul Apărării Naţionale/Autoritatea Aeronautică Militară Naţională în aplicarea prevederilor prezentului cod aerian sunt obligatorii pentru toţi agenţii aeronautici civili, respectiv militari, precum şi pentru persoanele fizice şi juridice cărora li se adresează.

#### **Articolul 130**

Măsurile de natura ajutorului de stat prevăzute în prezentul Cod aerian vor fi acordate cu respectarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificării și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare.

#### **Articolul 131**

- (1) Orice persoană fizică sau juridică care distribuie, comercializează, închiriază sau pune la dispoziţia altor persoane, sub orice formă, pe teritoriul României, aeronave fără pilot la bord are obligaţia informării, în scris, a cumpărătorului sau a persoanei căreia îi pune la dispoziţie sub orice formă o astfel de aeronavă, că operarea acesteia în spaţiul aerian naţional intră sub incidenţa Codului aerian, iar nerespectarea reglementărilor specifice referitoare la operarea acesteia poate atrage răspunderea contravenţională, civilă sau penală, după caz.
- (2) În condiţiile în care în conformitate cu reglementările europene sunt prevăzute şi alte cerinţe de informare, acestea vor fi aduse la cunoştinţa cumpărătorilor şi/sau utilizatorilor conform dispoziţiilor reglementărilor respective.

#### **Articolul 132**

La instituirea de către Președintele României a stării de asediu sau a stării de urgenţă, precum şi la declararea mobilizării parţiale sau generale a forţelor armate ori în caz de agresiune armată îndreptată împotriva ţării aplicarea prevederilor prezentului cod aerian se suspendă în parte sau în întregime, activitatea aeronautică în spaţiul aerian naţional urmând să se desfășoare conform normelor stabilite de autorităţile militare competente, potrivit legii.

#### Articolul 133

Prezenta lege intră în vigoare la 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, administratorii aerodromurilor civile certificate şi cei ai echipamentelor de navigație aeriană au obligația ducerii la îndeplinire a dispozițiilor art. 85 alin. (1).

#### **Articolul 135**

Până la intrarea în vigoare a actelor normative subsecvente prevăzute de prezenta lege se aplică prevederile actelor normative emise în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 29/1997 privind Codul aerian civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei legi.

#### **Articolul 136**

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

- a) Ordonanța Guvernului nr. 29/1997 privind Codul aerian civil, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 26 ianuarie 2001, cu modificările şi completările ulterioare;
- b) Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 147/2007 privind rambursarea contravalorii unor servicii de navigaţie aeriană pentru zborurile scutite de la plata tarifelor pentru aceste servicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 880 din 21 decembrie 2007, aprobată prin Legea nr. 122/2008.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

**ION-MARCEL CIOLACU** 

p. PRESEDINTELE SENATULUI,

TITUS CORLĂŢEAN

Bucureşti, 18 martie 2020. Nr. 21.

----